

გილოცავთ!

ძვირფასო დედებო და მომავლო დედებო, გაზაფხულდა და თქვენი ღამაში დღესასწაულიც დადგა.

უპირველესად მოგახსენებთ, რომ თქვენთვის ძალიან კარგი სიახლე გვაქვს - ჩვენი გადანაწილებით, გაიზარდა ერთჯერადი ფულადი დახმარება ახალდაბადებულ ბავშვიან ოჯახებზე. ამიერიდან პირველი და მეორე შვილის შექმნის შემთხვევაში ოჯახი 500 ლარს მიიღებს, მესამე ბავშვზე 700 ლარს, ხოლო მეოთხე

ძვირფასო დედებო, დიდი სიყვარულით გილოცავთ დედის დღეს! დედა ის ფენომენია, რომელსაც ეძღვნება ჩვენი ცხოვრების ყოველი ამოსუნთქვა, ყოველი ნაბიჯი, მთელი ჩვენი სიცოცხლის ანი და ჰოე. ამის მიუხედავად, ვფიქრობ, ზოგჯერ მაინც ვერ ვახერხებთ იმ პატივისცემისა და სიყვარულის გამოხატვას, რომელიც მათ მიმართ გავგაჩნია. 3 მარტი კი

და მომდევნო შვილის დაბადებისას ოჯახებს ადგილობრივი ბიუჯეტიდან ერთჯერადად 1 000 ლარი გადაეცემა. სოციალური პაკეტის გაუმჯობესება და ხელმისაწვდომობის კიდევ უფრო გაზრდა, ჩვენი პრიორიტეტია და ამ მიმართულებით აქტიურ მუშაობას მომავალშიც გავაგრძელებთ.

აქვე გეტყვით, რომ პირადად მე თანამშრომლებთან ერთად ჩართული ვარ ყველა ღონისძიებაში, რომელიც გენდერული თანასწორობის საკითხებს ეძღვნება და რაც მიზნად ისახავს ადგილობრივ დონეზე გენდერული გარემოს გაუმჯობესებას. ასევე აქტიურად ვმონაწილეობ ქალთა მიმართ ძალადობის წინააღმდეგ მიძღვნილ კამპანიებში და სხვა. დარწმუნებული ვარ, ეფექტური სამოქმედო სტრატეგიის განხორციელება დაამარცხებს ფემიციდს და სამოქალაქო საზოგადოებაში ქალის ფუნქციას კიდევ უფრო გაზრდის.

ძვირფასო დედებო, გილოცავთ 3 მარტს. გისურვებთ იყოთ წარმატებული შვილების აღზრდელები და თვითონაც წარმატებულები. მრავალს დაესწარი ბედნიერები და ჯანმრთელები. უფალი გფარავდეთ!

თითოეულ ჩვენგანს მათ მიმართ არსებული განუზომელი სიბოძა და სიყვარულის გამოხატვის საშუალებას გვაძლევს. ჩვენს ღვთისმშობლის წილხვედრ სამშობლოში ქალისადმი პატივისცემა ოდითგან გააჩნდათ. ვფიქრობ, ისტორიულად ჩამოყალიბებული ამ ტრადიციიდან, ჩვენს ერს მნიშვნელოვნად არასოდეს გადაუხვევია და თანამედროვე ქალი უწინდებურად არის აქტიური სამოქალაქო პირი და ოჯახის ბურჯი. ამის მიუხედავად, გვაქვს გენდერული ნიშნით ადამიანის ჩაგვრის და სიცოცხლის მოსპობის შემთხვევები, რაც ყოველად დაუშვებელია. ამიტომაც თითოეული ჩვენგანი ვალდებულია, დაუნდობელი ბრძოლა გამოუცხადოს ფემიციდს. ჩვენო მშვენიერო, ამაგიანო, საამაყო და შვილების ღირსეულად აღზრდელ ქალბატონებო, გისურვებთ წარმატებებს, უღევ სიხარულს, დღეგრძელობასა და გახარებას თქვენს „ღამაზად გაზრდილ შვილებთან“ ერთად. ასევე გისურვებთ, რომ იყოთ ბედნიერი დედები, მუულები, ბებიები, შვილები, დები... იყავით ყოველთვის ღამაზები და ხალისიანები. უფლის წყალობა არ მოგკლებოდეთ!

პატივისცემით,
ნიკოლოზ ჯანიაშვილი
დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის მერი

პატივისცემით,
ნუზარ პაპიაშვილი,
დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის საკრებულოს თავმჯდომარე

კახეთს 31 ახალი ავტობუსი გადაეცა

კახეთში, რეგიონის მუნიციპალიტეტებისთვის ახალი სამგზავრო ავტობუსების გადაცემის ღონისძიება გაიმართა.

ღონისძიებას კახეთის მხარეში სახელმწიფო რწმუნებული, გიორგი ალადაშვილი, პარლამენტის წევრები - ირაკლი ქადაგიშვილი, დავით სონღულაშვილი, გელა სამხარაული და დავით მათიკაშვილი ადგილობრივი ხელისუფლების წარმომადგენლებთან ერთად დაესწრნენ.

საქართველოს მთავრობის გა-

დანაწილებით რეგიონებისთვის ახალი ავტობუსების შექმნა განხორციელდა. პროექტის ფარგლებში „ისუზუს“ ფირმის 154 ერთეული, 8-მეტრიანი ავტობუსების შესყიდვა განხორციელდა, რომლებიც ქვეყნის 38 მუნიციპალიტეტში გადახანილდა.

ახალი ავტობუსების შესყიდვისთვის ბიუჯეტიდან 53 მილიონ ლარამდეა გამოყოფილი. ახალი სამგზავრო ავტობუსების საქართველოში ჩამოყვანა შესყიდვების სააგენტოს მიერ

გამოცხადებული, კონსოლიდირებული ტენდერის გამარჯვებულმა კომპანია „ჯითი გრუპ“-მა უზრუნველყო.

პროექტის ფარგლებში, კახეთის რეგიონს 31 ერთეული ახალი, სამგზავრო ავტობუსი გადაეცა, რომლებიც მუნიციპალიტეტებში გადანაწილდება. ორი ახალი ავტობუსი გადაეცა დედოფლისწყაროს. ავტობუსები მოქალაქეების შიდა და საქალაქთაშორისო ტრანსპორტირებას მოემსახურება. თანამედროვე სტანდარტებით აღჭურვილი ავტობუსები 47 მგზავრზეა გათვლილი და ადაპტირებულია შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირებისთვის.

ახალი, კომფორტული, EURO 5-ი სტანდარტის ავტობუსების შექმნით, კახეთის რეგიონში მცხოვრებ მოსახლეობას წლების განმავლობაში არსებული შიდა სატრანსპორტო გადაადგილებასთან დაკავშირებული პრობლემა მოუგვარდება. ასევე, შეიქმნება ახალი სამუშაო ადგილები, რაც მოსახლეობის ცხოვრების პირობების გაუმჯობესებაზე დადებითად აისახება.

„სატაცურზე მოთხოვნა 3-ჯერ გაიზარდა“ - „რკ ოზაანი“ წარმოებას აზარტობს

„2015 წლიდან დღემდე, სატაცურზე მოთხოვნა 3-ჯერ გაიზარდა“. ამის შესახებ „რკ ოზაანის“ დამფუძნებელმა განაცხადა. კოოპერატივმა პროდუქტის წარმოება სწორედ ამ პერიოდში დაიწყო და როგორც ჯაბა გოგოლაშვილი აღნიშნავს, მას შემდეგ, ცნობიერების ზრდასთან ერთად, ბაზარზე მწარმოებლებიც მომრავლდნენ.

მისივე თქმით, გასულ სეზონთან შედარებით, წელს კომპანია საკრეფო სატაცურის ფართობს 5-იდან 6 ჰექტრამდე გაზარდის, ახალ ნათესებს კი, ერთ ჰექტრამდე.

„მოთხოვნა მუდმივად იზრდება, თუმცა, ჯერ კიდევ ბევრია ისეთი ადამიანი, ვისაც წარმოდგენა აქვს სატაცურზე, მაგრამ არ დაუგემო-

ვნებია. მას შემდეგ, რაც წარმოება დაიწყო, 2015 წლიდან, 3-ჯერ (შეიძლება მეტჯერაც) არის გაზრდილი მოთხოვნა. თავიდან ჩვენ დიდი რაოდენობა არც გვექონდა, გარდა ამისა, ბაზარზე სხვა მწარმოებლებიც ნაკლები იყვნენ. ახლა რაც ბაზარზე იყიდება, თითქმის სულ ადგილობრივია. იმპორტირებული ძალიან მცირეა და ისიც არასეზონურად შემოდის.

რაც შეეხება ფართობს, აქამდე საკრეფო გვექონდა 5 ჰექტარი, წელს გაზაფხულიდან უკვე 6 ჰექტარი გვექნება და კიდევ ვაპირებთ 1 ჰექტრის გაშენებას. თითქმის ყოველ წელიწადს ვამატებთ ფართობს, - ამბობს ჯაბა გოგოლაშვილი.

მისივე თქმით კოოპერატივი სეზონურად, 2 თვის განმავლობაში, 10-15 ადგილობრივს ასაქმებს, მუდმივად კი 2-3 თანამშრომელი ჰყავს, რომელთა რაოდენობა, წელს სავარაუდოდ, ასევე გაიზრდება.

ცნობისთვის, კოოპერატივი „რკ ოზაანი“ დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის სოფელ ოზაანში 2015 წელს დარეგისტრირდა და მისი ძირითადი საქმიანობა სატაცურის წარმოებაა. ჯაბა გოგოლაშვილის ინფორმაციით, პროექტის საინვესტიციო ღირებულება, დაახლოებით, 30 000 ლარია.

„ლიტრი სანვაპი საქართველოში, შესაძლოა, მარტის ბოლოდან 20 თეთრით გაიზარდოს“

„მარტის ბოლოდან ლიტრი სანვაპი საქართველოში შესაძლოა, 20 თეთრით გაიზარდოს,“ - ამის შესახებ ეკონომისტმა ოთო აბესაძემ განაცხადა. ამის მიზეზი კი ისაა, რომ რუსეთიდან იაფი სანვაპის შემოტანა ვეღარ მოხდება და ქართულ კომპანიებს სანვაპის შემოტანა სხვა ქვეყნებიდან მოუწევთ, რაც ხარჯებს გააძვირებს.. ამ დრომდე იაფი სანვაპის მომწოდებლად რუსული მხარე ითვლებოდა.

შეგახსენებთ, რომ რუსეთის პრემიერ-მინისტრმა, მიხაილ მიუსტინინმა, პირველი მარტიდან ბენზინის ექსპორტის 6 თვით აკრძალვის შესახებ დადგენილება დაამტკიცა. რუსეთი კი, საქართველოს ერთ-ერთი ძირითადი იმპორტიორია და იმპორტის დაახლოებით 60-61% სწორედ რუსეთზე მოდის. შესაბამისად, მათგან ექსპორტის აკრძალვამ შესაძლოა, ფასის ცვლილება საქართველოშიც გამოიწვიოს, რადგან იმპორტიორებს რუსული სანვაპის ჩანაცვლება მოუწევთ, რაც უფრო ძვირი ჯდება.

„რუსეთის მხრიდან ეს ნაბი-

ჯი კიდევ ერთხელ გვაჩვენებს, რომ არასტაბილური პარტნიორია და ეკონომიკურად როდის შექმნის პრობლემას არავინ იცის. აქ მთავარი როლი ახლა გადადის ნავთობიმპორტიორების ხელში, მათ უნდა შეძლონ და ლოჯისტიკური ხარჯების შეკვეცა/შემცირებით და ახალი გზების პოვნით დააბალანსონ ფასთა შორის სხვაობა.

ჩვენი „უპირატესობა“ იყო ის, რომ საქართველოში იმპორტირება ხდებოდა რუსეთიდან უფრო იაფად, ვიდრე ეს მოხდება აზიიდან ან ევროპიდან. შესაბამისად, თუ რუსეთის მიერ ექსპორტის აკრძალვის შემდეგ ევროპულ ბაზარზე მოხდება გადანაცვლება, ლოჯისტიკური ანუ იმპორტირების ხარჯი თავისთავად აისახება საქართველოში სანვაპის ფასშიც.

ვვარაუდობთ, რომ იმ შემთხვევაში თუ ტრანსპორტირების ხარჯები არ გაიზარდა და დარჩა იგივე, რაც არის დღეს, ლიტრი სანვაპი დაახლოებით 20 თეთრამდე გაძვირდება. რაც შეეხება ვადებს, ფასის მატება მოსალოდნელია მარტის ბოლოდან, თვესაბოლოო-ორთვიან პერიოდში,“ - აღნიშნა აბესაძემ.

სასიაშოვნო სიახლე!

ახალდაბადებულ ბავშვიან ოჯახებზე ერთჯერადი ფინანსური დახმარება გაიზარდა :

**პირველი ბავშვი-500 ლარი
მეორე ბავშვი-500 ლარი
მესამე ბავშვი-700 ლარი
მეოთხე და ყოველი მომდევნო ბავშვი-1 000 ლარი**

დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის მერია

სისხლის დონაციის აქცია დედოფლისწყაროში

დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტში სისხლის უანგარო დონაციის აქცია გაიმართა. საქველმოქმედო ღონისძიებაში მონაწილეობა ხორნაბუჯისა და ჰერეთის ეპარქიის დედეებმა, დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის მერიის, საკრებულოს, ა(ა)იპ-ის და სახან-

ძრო-სამაშველო სამსახურის წარმომადგენლებმა მიიღეს.

აქცია „გაუზიარე სიცოცხლე, გაიღე სისხლი“ თბილისის სისხლის გადასხმის სამოქალაქო სადგურმა დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის მერიის მხარდაჭერით განახორციელა.

გზების რეაბილიტაცია გრძელდება

აქტიურად მიმდინარეობს ქალაქ დედოფლისწყაროში ჰერეთის ქუჩის ნაწილის და სოფელ ხორნაბუჯში აღმაშენებლის ქუჩის მოსაფალტების სამუშაოები. რეაბილიტაცია რამდენიმე თვეში დასრულდება და მოქალაქეები კიდევ ერთი ახალი გზით ისარგებლებენ.

მილიონია და ა/წ ზაფხულში დასრულდება. სრულიად განახლდება 2,5 კმ საგზაო ინფრასტრუქტურა,“ - აღნიშნავს დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის მერი ნიკოლოზ ჯანიაშვილი.

„აღნიშნული გზა ქალაქის ცენტრს ე.წ მიკრორაიონთან და ცენტრალურ პარკთან აკავშირებს და ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი გზაა ჩვენთვის. პროექტის ღირებულება 1,9

„ფაქილზე სანიმორტო გადასახადი უნდა გაბრძობდეს მანამ, სანამ რუსეთის მცურავი ფასი არსებობს“

ხორბლისა და ფქვილის მწარმოებელთა ასოციაციის განცხადებით, იმპორტირებულ ფქვილზე გადასახადი იქამდე უნდა გაგრძელდეს, სანამ ფქვილსა და ხორბალზე რუსეთის მიერ დაწესებული მცურავი ფასი არსებობს.

როგორც ასოციაციის აღმასრულებელმა დირექტორმა ლევან სილაგავამ მედიაპოლინიგ „კვირას“ პრესკლუბში გამართულ პრეს-კონფერენციაზე განაცხადა, საიმპორტო გადასახადმა დადებითად იმუშავა, რადგან, რომ არა ის, საქართველო შესაძლოა, მისულოიო იქამდე, რომ ნისქვილკომბინატები გაჩერებულიყვნენ. აღნიშნულმა დადგენილებამ „7-8 თვის განმავლობაში ძალიან სერიოზულად იმუშავა და შესაბამისად, დღეს ბაზარზე არის სტაბილურობა“.

„ეს დადგენილება 2023 წლის ივნისში შემოვიდა და ახლა გაგრძელებულია. რეალურად, ამ დადგენილების ძირითადი არის დაწყებისთანავე იყო ის, რომ ამ სამ დარგს (მემარცვლეუბს, ნისქვილკომბინატებს, პურის მწარმოებლებს) გამართულად ემუშავა. შეგახსენებთ, რომ მანამდე 2023 წლის ივნისამდე დაახლოებით წელიწად-ნახევრის-ორი წლის განმავლობაში ნისქვილკომბინატები და მემარცვლეუბი (ფერმერები) არათანაბრ მდგომარეობაში იმყოფებოდნენ ფქვილის იმპორტთან მიმართებაში, იმიტომ, რომ მანამდე ორი წლით ადრე რუსეთმა მცურავი ბაჟი ხორბალზე შემოიღო და იგივე გადასახადი ფქვილზე დატოვა. გვინდა თუ არ გვინდა, რუსეთი გეოგრაფიულად ჩვენი პარტნიორია, იქედან ხორბალი და ფქვილი შემოდის. შესაბამისად, მაშინ ამ არათანაბრმა პირობებმა ფქვილზე და ხორბალზე გადასახადის მხრივ, გამოიწვია ის, რომ ფაქტობრივად, იმპორტი ფქვილის სასარგებლოდ გაკეთდა. შესაბამისად, ამან გამოიწვია ის, რომ 2023 წლის ივნისის თვისთვის იქამდე მივდით, რომ ყოველი მე-5 პარტია რუსეთიდან ექსპორტირებული ფქვილი შემოდიოდა საქართველოში, რაც ძალიან სერიოზული პრობლემა იყო, ეს რომ გაგრძელებულიყო, ფაქტობრივად, შეიძლება იმ მომენტამდე მივსულიყავით, რომ საბოლოოდ ნისქვილკომბინატებსაც ვერ ემუშავათ და თვითონ ხორბლის ჩაბარებაც ვერ

მომხდარიყო. მაშინ ზუსტად ეს იყო დადგენილების შემოღების მიზეზი. იმის შემდგომ, 7-8 თვის განმავლობაში ამ დადგენილებამ ძალიან სერიოზულად იმუშავა და შესაბამისად, დღეს ბაზარზე არის სტაბილურობა. აქედან გამომდინარე, ამ დადგენილების გაგრძელება აგრძელებს ამ სტაბილურ მდგომარეობას, მათ შორის თვითონ ფერმერებისთვის. მომავალი ივნისის თვის მოსავლის ჩაბარების კუთხით, ნისქვილკომბინატებს, მათ სტაბილურ მუშაობას და პურის ფასს, არაფერი ემუქრება. შესაბამისად, ყველა მიმართულებით ამან დადებითად იმუშავა.

დადგენილების მიხედვით, საიმპორტო გადასახადი შენარჩუნდება სექტემბრის თვემდე. და რატომ სექტემბრის თვემდე? მთავრობამ, სავარაუდოდ, განსაზღვრა სექტემბრის თვე, იქედან გამომდინარე, რომ საქართველოში ივნისის თვეში იწყება ახალი მოსავლის აღება და შესაბამისად, სადღაც სექტემბრის თვისთვის, ფაქტობრივად, ამ ახალი მოსავლის დაბინავება და რეალიზაცია ხდება,“ - განაცხადა სილაგავამ. მისივე შეფასებით, აღნიშნული დადგენილება უნდა გაგრძელდეს იქამდე, სანამ მცურავი ბაჟი ხორბალზე იარსებებს. „დადგენილების მიხედვით გადასახადი გრძელდება სექტემბრის თვემდე. რაც შეეხება ასოციაციის პოზიციას, დადგენილება უნდა გაგრძელდეს მანამ, სანამ იარსებებს თვითონ მცურავი ფასი ხორბალზე, რომელსაც აბალანსებს ფქვილის საიმპორტო მოსაკრებელი. თუ მანამდე მოიხსნა მცურავი ფასი, უნდა მოიხსნას ფქვილის საიმპორტო ფასიც,“ - განაცხადა ლევან სილაგავამ.

შეგახსენებთ, მთავრობის გადაწყვეტილებით საიმპორტო გადასახადი ფაქილზე 2023 წლის ივნისიდან ამოქმედდა და ტონაზე 50 ლარს შეადგენდა. მოგვიანებით, 2023 წლის 10 ოქტომბრიდან ეს გადასახადი 250 ლარამდე გაიზარდა. გადასახადი 2024 წლის პირველ მარტამდე უნდა ყოფილიყო ძალაში, თუმცა ახლანდელ ცნობილი გახდა, რომ საიმპორტო გადასახადი პირველ სექტემბრამდე გაბრძობდება.

საზოგადოებრივი ცენტრი რეაბილიტირდა

სოფელ არხილოსკალოს საზოგადოებრივ ცენტრში სარეაბილიტაციო სამუშაოები დასრულდა. აღმოიფხვრა პრობლემები, რომლებიც შენობის გამართულ ფუნქციონირებას ხელს უშლიდა. დაზიანებული ჭერის გამო შენობაში წყალი ჩადიოდა, რის გამოც შენობის რეაბილიტაცია საჭირო გახდა.

სოფელ არხილოსკალოში 2016 წლის 20 ივლისს იუსტიციის მინისტრმა თეა წულუკიანმა და პარლამენტის წევრმა ირაკლი შიოლაშვილმა საზოგადოებრივი ცენტრის ახალი შენობა გახსნეს. ვინაიდან სამივე სოფელი ერთადაა თავმოყრილი და რაიონული ცენტრიდან საკმაოდ მანძილითაა დაშორებული, ხელისუფლებამ გადაწყვიტა სახელმწიფო სერვისების გასამარტივებლად იქ ე.წ. იუსტიციის სახლი აეშენებინა, რათა ქედების ზონის მოსახლეობას ქალაქ დედოფლისწყაროში სიარული აღარ დაჭირებოდათ. ცენტრის ამოქმედების შემდეგ მათ 40 კილომეტრის მოშორებით გადაადგილების საჭიროება აღარ აქვთ და ყველა მომსახურებას ადგილზე იღებენ.

ბით, მანამდე შენობაში გათბობა ელექტროსისტემაზე იყო მოწყობილი, რადგან საზოგადოებრივი ცენტრის გახსნის დროს სოფელში გაზი საერთოდ არ იყო, ახლა კი ამის პრობლემა აღარ დგას და ბუნებრივი აირის გათბობის სისტემა დამონტაჟდა. ქედების ზონის მაცხოვრებლები იმ დროს იხსენებენ, სანამ ადგილზე საზოგადოებრივი ცენტრი გაიხსნებოდა. ისინი იმ სირთულეებზე საუბრობენ, რასაც სახელმწიფო სერვისების მისაღებად, რაიონულ ცენტრში წასვლისას, არც ისე დიდი ხნის წინ აწყდებოდნენ. მათი განმარტებით, ახლა აღარც

მთელი დღის დაკარგვა უნევთ და დროის გარდა ზოგავენ ფინანსურ ხარჯებსაც. „საზოგადოებრივი ცენტრის გახსნის შემდეგ ცხოვრება ძალიან გაგიმარტივდა. წარმოდგინეთ, პირადობის მოწმობა გვინდოდა, თუ საჯარო რეესტრის მომსახურება, ყველაფრისთვის ქალაქ დედოფლისწყაროში მივდიოდით, რამდენიმე საათი ველოდებოდით და მერე უკან უნდა დავბრუნებულიყავით. შემდეგ მეორე დღეს დოკუმენტის გამოსატანად ისევ ამხელა გზაზე წავსულიყავით. ყველა ოჯახს ხომ არ ჰყავს ავტომანქანა? ამის გამო ან მეზობელ-

სა და ნათესაებს თხოვდა ხალხი, ან მიკროავტობუსს მიყვებოდით. ძალიან რთული იყო და წლების მანძილზე ასე ვწვალვოდით. არხილოსკალოს საზოგადოებრივი ცენტრი კი ისეთ ადგილზე აშენდა, ყველა სოფლისთვის ხელსაყრელია და მარტივად ვახერხებთ აქ მოსვლას. ჯერ მხოლოდ ბანკომატის დადგმაც რამხელა შელავათი იყო ჩვენთვის. დამატა „ლიბერთი ბანკის“ ფილიალიც და პენსიონერებისთვის ეს წარმოუდგენლად დიდი შვებაა“ — აღნიშნავენ ადგილობრივები.

ილია მარტყოფლიშვილი

სოფლის პროგრამის ფარგლებში პრიორიტეტები შეირჩა

დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტში სოფლის საერთო კრებები დასრულდა. 2024 წელს საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდიდან სოფლის მხარდაჭერის პროგრამის ფარგლებში განსახორციელებელი პროექტები მოსახლეობამ თავად გამოავლინა. გთავაზობთ პრიორიტეტების ჩამონათვალს სოფლების მიხედვით.

2. სოფლის ცენტრში არსებულ სკვერში ვაჟა-ფშაველას მონუმენტის მოწყობა;

გარე განათების მოწყობა; **არბოშიძი**

ნათების ქსელზე ძველი სანათების შეცვლა (140 ცალი) ახალი ლედ ტიპის სანათებით (ქიზიყის, ფ. მოსულიშვილის, ლერმონტოვის და ვაჟა-ფშაველას ქუჩები);

ჯემო ქაღი

სამთაყვარო

პროგრამის

2. სოფელ ხორნაბუჯში ქართული სასაფლაოს მიმდებარე ტერიტორიის კეთილმოწყობა;

1. სოფლის ცენტრალურ გზაზე არსებული გარე განათების ქსელის რეაბილიტაცია. (არსებული სანათების შეცვლა ლედ სანათებით);

1. რუბენ მურვანიძის სახელობის სკვერის მოწყობა; **ფიროსმანი**

1. სოფელ არბოშიკში გარე განათების ქსელზე ძველი სანათების შეცვლა ახალი ლედ ტიპის სანათებით (180 ცალი) და 3 ცალი ახალი საყრდენის მოწყობა;

3. სოფელ ხორნაბუჯში რუსული სასაფლაოს შესასვლელი ჭიშკრის რეაბილიტაცია და გზის მოხრეშვა/დაგრეიდერება;

2. სოფლის სარეკრეაციო სივრცეში სასმელი წყლის ქსელის მოწყობა;

2. შინდისის გმირთა მემორიალის პარკში გარე განათების რეაბილიტაცია; **საბათლო**

2. სოფელ არბოშიკში გარე განათების ქსელზე ძველი სანათების შეცვლა ახალი ლედ სანათებით; **ოზანი**

4. სპორტულ მოედანზე სასმელი წყლის მიყვანა; **ჭოთი**

3. ადმინისტრაციულ შენობაში დაზიანებული შეკიდული ჭერის რეაბილიტაცია; **არხილოსკალო**

1. სოფლის სასაფლაოზე არსებული ჩარდახის რეაბილიტაცია;

3. ე.წ. „უთრუთაანთ“ წყლის მიმდებარე ტერიტორიის კეთილმოწყობა და სათავის რეაბილიტაცია; **ოზანი**

1. სასაფლაომდე მისასვლელი და ჭაბურღილზე ჩასასვლელი გზების მოხრეშვა/დაგრეიდერება;

1. სოფელში სასოფლო-სამეურნეო სავარგულეობამდე მისასვლელ გზაზე არსებული გადასასვლელების რეაბილიტაცია, ერთი ახალი გადასასვლელის მოწყობა და სოფლის სასაფლაოს შიდა გზის მოხრეშვა;

2. სოფლის საბავშვო ბაღის ეზოში საბავშვო ატრაქციონის დამატება; **ჯემო მარხაანი**

1. სოფლის ცენტრალურ ქუჩაზე არსებული გარე განათების ქსელის ძველი სანათების შეცვლა ახალი ლედ სანათებით; **თაყნაყარი**

2. სოფლის ცენტრში არსებული სკვერის რეაბილიტაცია;

2. სოფლის ცენტრალურ გზაზე ახალი სანათების მოწყობა (თავის კრონშტეინით); **ქვემო ქაღი**

1. სოფლის ცენტრალურ ქუჩაზე გარე განათების ქსელის რეაბილიტაცია (ძველი სანათების შეცვლა ახალი ლედ სანათებით);

2. სოფლის ცენტრში არსებულ საბავშვო გასართობ მოედანზე და სოფლის საბავშვო ბაღში არსებულ საბავშვო ატრაქციონებთან კაუჩუკის საფარის მოწყობა; **თაყნაყარი**

3. სოფლის შესასვლელში მანიშნებელი აბრის დაყენება; **სამრეკლო**

1. სოფლის ცენტრალურ გზაზე არსებული გარე განათების ქსელის რეაბილიტაცია. (არსებული სანათების შეცვლა ლედ სანათებით)

2. სოფლის ე.წ. „ფხოკის“ სასაფლაოზე ჭიშკრის შეკეთება (2 ჭიშკარი) და მავთულბადით შემოღობვა; **მირზაანი**

1. სოფლის შიდა საავტომობილო გზების მოხრეშვა/დაგრეიდერება; **გამარჯვება**

1. სოფლის ცენტრში არსებული ბავშვთა გასართობი მოედნის კეთილმოწყობა;

2. სოფლის ცენტრში არსებულ სანიადრე არხზე ლითონის ცხაურების მოწყობა;

1. სოფლის საბავშვო ბაღის ეზოს კეთილმოწყობა, დეკორატიული მესერით შემოღობვა და ეზოში მოსაცდელი სკამების დადგმა;

2. სოფლის ცენტრში არსებული სკვერის რეაბილიტაცია და კეთილმოწყობა; **სორნაბუჯი**

2. სოფლის შესასვლელში არსებული სკვერის რეაბილიტაცია;

3. სოფლის პირველ ქუჩაზე არსებული ბავშვთა გასართობი მოედნის რეაბილიტაცია;

2. სოფლის ცენტრში არსებულ სანიადრე არხზე ლითონის ცხაურების მოწყობა;

2. სოფლის საბავშვო ბაღში ავარიული კედლის გამაგრება; **სორნაბუჯი**

4. სოფლის მე-14 და მე-10 ქუჩებზე არსებული ცხაურების რეაბილიტაცია;

3. სოფლის ცენტრალურ გზაზე არსებული გარე განათების ქსელის რეაბილიტაცია. (არსებული სანათების შეცვლა ლედ სანათებით)

3. სოფლის გამორჩენილ უბნებში

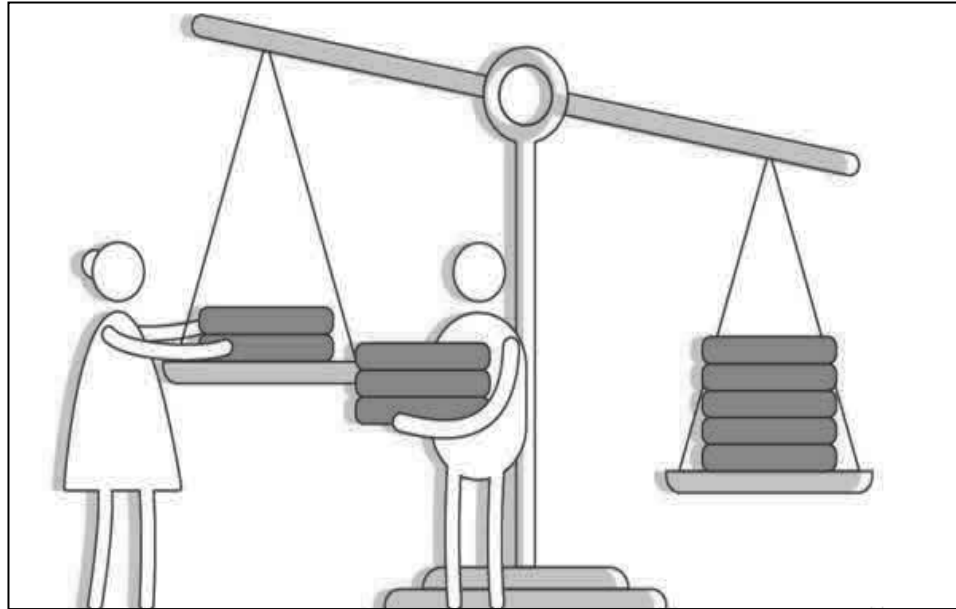
1. სოფელში არსებულ გარე განათების ქსელზე ძველი სანათების შეცვლა ახალი ლედ ტიპის სანათებით

1. სოფელში არსებულ გარე განათების ქსელზე ძველი სანათების შეცვლა ახალი ლედ ტიპის სანათებით

ქაქაქა შხომითი მანსიააქია vs სამყაჰოს გამონევეები

„მამაკაცი ნელ-ნელა დატოვებს შრომით სივრცეს და სადავეებს ქალს გადააბარებს“

ქველ დროში შრომა ნაკლებად სავალია, სოციალისტიკური განვითარებასთან ერთად კი უფრო და უფრო ვინაობა შრომის სფეროში - პროფესიონალი - გაჩნდა. შრომის დაყოფა საუკუნეების განმავლობაში განვითარდა ნივთი სდავოდა და ეს ფიზიკური შრომა, ფსიქოლოგიური და სოციალური შრომითი იყო გამოვალა.

ჩვენს ეპოქაში დედამისის ქალთა ნახევარი მზად არის, უფრო ხმამაღლა განაცხადოს თავისი დამოუკიდებლობის შესახებ. ჯერ კიდევ მე-20 საუკუნის დასაწყისში ძნელად თუ წარმოიდგენდით ქალს ამა თუ იმ, მისთვის უჩვეულო პროფესიულ როლში. მაშინ არ არსებობდა არც ქალი-ზენიტალი, არც ასფალტის დამგები და არც ქალი-ეკონომისტი. მიუხედავად ამისა, სწორედ მეოცე საუკუნის დასაწყისში ქალთა ემანსიპაცია (პიროვნების ან სოციალური ჯგუფის გათავისუფლება, ვისიმე ან რისამე დაქვემდებარებულად, მფლობელობიდან გამოსვლა და შედეგად დამოუკიდებლობისა და თანასწორი უფლებების მიღება) აქტიურად დაიწყო, ახლა კი უკვე გამართულად დგას ფეხზე. ქალებს უკვე აღარ სურთ შინ ჯდომა ან მარტივი სამუშაოს შესრულება. ისინი აქტიურად ითვისებენ სხვადასხვა პროფესიას, ისიც კი არ აჩერებთ, რომ მათ შორის ბევრი მამაკაცურ პროფესიად მოიაზრება. იმაზე თუ რატომ დადემდე დიფერენცირებული ქალისა და მამაკაცის პროფესიები, რამდენად განსხვავდებიან ისინი პიროვნული თვისებებით თავიანთ პროფესიებში, არსებობს თუ არა სქესთა შორის განსხვავება მაშინ, როდესაც საქმე პროფესიის არჩევას ეხება, რამდენად გაბატონებულია სტერეოტიპები დღევანდელ შრომის ბაზარზე, ფსიქოლოგი ბენსონ გიგოლაშვილი გვესაუბრა:

– ბატონო ბენსონ, რამდენად განსხვავდებიან ქალები და მამაკაცები ქვეყნით და პიროვნული თვისებებით თავიანთ პროფესიებში?

არამხოლოდ პროფესიული, ზოგადად, ფიზიოლოგიური თვალსაზრისითაცაა მათ შორის გარკვეული განსხვავება. ორივეს თავისი დამახასიათებელი უნიკალობა აქვს. თუმცა, ბოლო საუკუნეების განმავლობაში, მეცნიერულ-ტექნიკური რევოლუციის და საზოგადოებრივი წყობის განვითარების შედეგად, ქალთა მკაცრი რეგლამენტაცია, შედარებით რბილი გახდა და ქალები ნელ-ნელა ექსპანსირებას იწყებენ სხვა პროფესიების ათვისებისას. ბოლო 30 წელიწადში, ქალების რაოდენობა მთელს მსოფლიოში განსაკუთრებით გაიზარდა შეიარაღებულ ძალებში, ძალისმიერ სტრუქტურებში, აგრეთვე ისეთ სფეროებში, რომელიც ტრადიციულად მამაკაცების სამოქმედო სფეროდ მიიჩნეოდა. ეს გამოწვეულია ქალისთვის დამახასიათებელი ობიექტური ფსიქო-ფიზიოლოგიური თვისებებით. ქალი არის საკმაოდ პასუხისმგებელი, გულმოდგინედ ასრულებს თავის საქმიანობას, თანაბრად აჩქარებულია და შესაბამისად, შედეგი მისი მოღვაწეობისა საკმაოდ მყარია. მეორე, როგორც ფუნქციურად ისე სფეროების თვალსაზრისით, ქალის როლი ძალიან გაზრდილია. ფსიქო-ფიზიოლოგიური თვალსაზრისით ქალი კრიზისულ ვითარებებში გაცილებით ამტანია. გარეგნულად ეს არ ჩანს და ამის მანიფესტირება არ ხდება, მაგრამ კრიტიკულ ვითარებებში, მაგ; საომარი მოქმედებების დროს, როდესაც მამაკაცის დეპრესიული მდგომარეობა უფრო ხშირია და ისინი ფუნქციას კარგად ვერ ასრულებენ, ქალები იღებდნენ საკუთარ თავზე მათ ტვირთსაც. 90-იან წლებში, როდესაც ქალების უმეტესობა ნასული იყო საზღვარგარეთ, უმუშევრობის გამო მამაკაცებს აქ ფუნქცია დაკარგული ჰქონდათ. იქედან წამოსული ბიუჯეტის მხედრობის თემა ნაწილი ავსებდა ჩვენს ცხოვრებას. როგორც თანამედროვე ტენდენციები აჩვენებს, ქალის როლი უფრო და უფრო გაიზარდა ჩვენს ცხოვრებაში.

მამაკაცებს აქ ფუნქცია დაკარგული ჰქონდათ. იქედან წამოსული ბიუჯეტის მხედრობის თემა ნაწილი ავსებდა ჩვენს ცხოვრებას. როგორც თანამედროვე ტენდენციები აჩვენებს, ქალის როლი უფრო და უფრო გაიზარდა ჩვენს ცხოვრებაში.

– მკვლევართა უმრავლესობა იზიარებს ერთ აზრს, რომ სქესთა შორის განსხვავება მართლაც არსებობს, რომ ქალები და მამაკაცები მართლაც განსხვავებულია აქვთ გარკვეულ საქმეს, მაგრამ განსხვავება გაცილებით ნაკლებია, ვიდრე გაბატონებული სტერეოტიპები გვარწმუნებენ. მაგალითად, ამერიკის შეერთებული შტატების სამხედრო აკადემიაში ჩატარებული კვლევების თანახმად, მამაკაცი და ქალი კადეტების ქცევაში შეიმჩნეოდა ძალიან მცირე განსხვავება. მცირეა მოსაწყობები, რომლებიც მხარს უჭერენ მოსაზრებას, რომ ქალებსა და მამაკაცებს შორის განსხვავება მნიშვნელოვანია. როგორ უყურებს ამას ფსიქოლოგია? საიდან გამოიწვევს ასეთი მცირე განსხვავება?

ასეთ განსხვავებას გარდა ფსიქო-ფიზიოლოგიური თვისებებისა, რომელიც მამაკაცს აქვს, ქალის ფსიქო-ფიზიოლოგიური მდგომარეობა და პოტენციური განაპირობებს. ქალი შედარებით მეტად მოქნილია. ის კრიტიკულ სიტუაციებს შედარებით ადვილად ეგუება. მამაკაცი ძალიან ხისტად ეწინააღმდეგება და მოქნილობა ნაკლები აქვს. მას არ შეუძლია კონფლიქტის გადაჭრა. ქალს ბევრად ადვილად შეუძლია ადაპტირება და ორიენტირება. ასევე ქალებსთვის დამახასიათებელია ინტუიცია, რომელიც კაცისგან განსხვავებით, უფრო ძლიერი აქვს. ბუნებამ მათ ეს დაამატა. თუმცა არის პროფესიები, სადაც მამაკაცი ყოველთვის იქნება დომინანტი და წამყვანი, მაგრამ ისიც უნდა აღინიშნოს, რომ ქალების როლი ასეთ პროფესიებშიც იზრდება. მათი როლი წამყვანი არ გახდება, მაგრამ მაინც გაიზარდა. ამავდროულად ქალს დესტრუქციული ელემენტი ნაკლებად აქვს. ის როგორც შემრიგებლური ელემენტი ისე აღიქმება. მასში მეტია პოტენციურად დადებითი მუხტი. რაც განსაკუთრებით გამოსაყოფი და აღსანიშნავია, ქალი ხშირ შემთხვევაში უფრო კონსტრუქციულია, ვიდრე დესტრუქციული. ქალის რესურსის გამოყენება უფრო მრავალფეროვანი გახდება, რადგან თანდათან მათი ხედვითი ნილი უფრო მეტი იქნება სამყაროს ათვისებაში. ნიჭიერი და უკომპლექსო მამაკაცი, ამას ბუნებრივად მიიღებს და არ ექნება ამასთან არავითარი პრობლემა. მას ყოველთვის ურჩევნია, რომ ჭკვიანი ქალი ჰყავდეს გვერდით.

– გამოკვლევები გვიჩვენებს, რომ ქალების მიერ ტრადიციულად „მამაკაცური“ პროფესიების არჩევას წინ ელოდებიან მრავალი ბარიერი. ესენია: დაქირავების დროს ისეთი მოთხოვნების წყევნა (მაგალითად, ამა თუ იმ თვისებების ქონა), რომელიც ქალს არა აქვს. სამსახურში და-

ბაბულობის გამომწვევ ფაქტორთა შორის შეიძლება დავასახელოთ მიუღებლობა, სტერეოტიპები, პატარა შეცდომაზე არა-ადეკვატურად მკაცრი რეაგირება და სხვ. სამსახურში მიღების დროს გენდერული დისკრიმინაცია ხშირია. იგი საფუძველს ქმნის შემდგომში შრომის ბაზრის გენდერული სტრატეგიკაციისათვის (საზოგადოებრივი დაყოფა იერარქიულ ფენებზე და სხვადასხვა სოციალური მახასიათებლის საფუძველზე, რომლის შედეგია უფრო მაღალი და უფრო დაბალი ფენების არსებობა). რას ფიქრობთ ამ საკითხზე?

ამ ნარმოქმნილ ბარიერებს ფსიქოლოგიის შედარებით ახლანდარმოქმნილი დარგი - ერგონომიკა, ასევე შრომის ფსიქოლოგია სწავლობს. ამ დარგების თვისთავადი პოსტულატი ამბობს, რომ დიდია განსხვავება ქალისა და კაცის შრომის ფსიქოლოგიის შორის. მიუხედავად ამისა, მათი მიზმიზაცია, დაახლოება მაინც მოხდა. გადაულახავი განსხვავება მათ შორის არ არის. და თუ არის, ეს ძალიან მცირეა. სტერეოტიპი თუ დაამსხვრია ქალმა, ხდება თავდაჯერებული და შეუძლია გადალახოს ნებისმიერი ბარიერი. მაგალითისთვის რომ ავიღოთ, ბოლო ოცი წლის განმავლობაში, უცხოეთის ინდუსტრიულ ქვეყნებში, ძალიან გაზრდილია მემონტაჟე ქალების რიცხვი, მაშინ როდესაც ეს მამაკაცურ პროფესიად ითვლებოდა. ევროპის ქვეყნებში ძალიან სტრუქტურებში ქალების რაოდენობა 20-25% გაზრდილია, რაც წარმოუდგენელი იყო 50 წლის წინ. ქალების ხედვითი ნილის ზრდა გამოწვეულია ძირითადად, იმით, რომ იმ საზოგადოებაში სადაც უშუალოდ რელიგიური ანდაც ეთიკური ნორმები არ კრძალავდა ქალების მიერ რაიმე თანამდებობის დაკავებას ან გარკვეული პროფესიის ათვისებას, იქ ადვილად მიდის ეს პროცესი, უმტკივნეულად. მაგრამ, განვითარებად ქვეყნებში, იქ სადაც სტერეოტიპები დამკვიდრებული, გარკვეული პრობლემებია და ეს პროცესი უფრო ხანგრძლივდება. განვითარებულ, ინდუსტრიულ ქვეყნებში ეს პრობლემა თითქმის აღარ დგას. იმ ქვეყნებში სადაც რელიგიური, საზოგადოებრივი, ქცევითი სტერეოტიპები ქვეცნობიერად თუ გაცნობიერებულად ნაკლებია, ქალს აღარ სჭირდება ბარიერების გადალახვა. შრომის ბაზარი განაპირობებს ამ სტერეოტიპების მსხვერვას. იმ ქვეყნის შრომის ბაზარზე, სადაც ეკონომიკურად მომგებიანია ქალის რეალიზაცია, იქ აუცილებლად ქალის მიმართ არსებული სტერეოტიპები შეიცვლება. ეს შედეგად უნდა გამოვიყენოთ შეიცვლება, თუკი ქალის „გამოყენება“ იქ ეფექტურია, მაშინ ნორმა გახდება მამაკაცური პროფესიების დაუფლება. ხშირ შემთხვევებში სოციალური და ეკონომიკური პირობები განაპირობებს ასეთ ლიბერალიზაციას. შრომის ბაზარი განათლება ქმნის, გულმოდგინება და კეთილსინდისიერება. აუცილებლად უნდა ვთქვათ, რომ მამაკაცებს ახასიათებთ ნიციტივიანობა, მეტროლი სული, რომელიც ხანდახან გადამწყვეტია საქმიანობაში. მაგრამ ის, რასაც ეწოდება თანაბარ აჩქარებული კეთილსინდისიერი მუშაობა, ხშირად ქალი უფრო კარგად ასრულებს მას. არა იმიტომ, რომ მამაკაცი ნაკლებია მასზე, კრიტიკულ სიტუაციებში შეიძლება მამაკაცი უფრო მეტი გააკეთოს, მაგრამ თუ ექსტრემალური სიტუაცია არ არის, ხშირ შემთხვევაში ქალი უფრო ეფექტურია თავის საქმეში. მამაკაცი ნელ-ნელა დატოვებს შრომით სივრცეებს და გადააბარებს ქალს თავის სადავეებს, ეს კარგი გადაბარება იქნება. შეიძლება მტკივნეული იყოს, მაგრამ, მამაკაცი უფრო მეტი გააკეთოს, მაგრამ, მამაკაცი ნელ-ნელა დატოვებს შრომით სივრცეებს და გადააბარებს ქალს თავის სადავეებს, ეს კარგი გადაბარება იქნება. შეიძლება მტკივნეული იყოს, მაგრამ, მამაკაცი უფრო მეტი გააკეთოს, მაგრამ, მამაკაცი ნელ-ნელა დატოვებს შრომით სივრცეებს და გადააბარებს ქალს თავის სადავეებს და ქალი განუხრელად ითვისებს ყველა პროფესიას.

მამაკაცებს ახასიათებთ ნიციტივიანობა, მეტროლი სული, რომელიც ხანდახან გადამწყვეტია საქმიანობაში. მაგრამ ის, რასაც ეწოდება თანაბარ აჩქარებული კეთილსინდისიერი მუშაობა, ხშირად ქალი უფრო კარგად ასრულებს მას. არა იმიტომ, რომ მამაკაცი ნაკლებია მასზე, კრიტიკულ სიტუაციებში შეიძლება მამაკაცი უფრო მეტი გააკეთოს, მაგრამ თუ ექსტრემალური სიტუაცია არ არის, ხშირ შემთხვევაში ქალი უფრო ეფექტურია თავის საქმეში. მამაკაცი ნელ-ნელა დატოვებს შრომით სივრცეებს და გადააბარებს ქალს თავის სადავეებს, ეს კარგი გადაბარება იქნება. შეიძლება მტკივნეული იყოს, მაგრამ, მამაკაცი უფრო მეტი გააკეთოს, მაგრამ, მამაკაცი ნელ-ნელა დატოვებს შრომით სივრცეებს და გადააბარებს ქალს თავის სადავეებს და ქალი განუხრელად ითვისებს ყველა პროფესიას.

– გარკვეულწილად აგრესია ხომ არ გამოიწვია მამაკაცებში ქალის სურვილმა ათვისებისა ყველა პროფესია? თითქმის მათთვის მიუღებელი, დასაძრახია, სირცხვილია ქალის მსგავსი მდგომარეობა...

ეს გარკვეულწილად არასრულფასოვნების კომპლექსია, იმიტომ, რომ მამაკაცი საქართველოში საუკუნეების განმავლობაში თავდაჯერებული იყო, ის ტრადიციულად მიჩნეოდა დომინანტად. როცა მისი სოციალური და ეკონომიკური ფუნქცია დასუსტდა, და მან თავის გადაარჩენისა და პოზიციების გაყარებისთვის სხვა ალტერნატივა ვერ მოძებნა, ქალმა იტვირთა ძალიან ბევრი რამ საკუთარ თავზე. ფსიქოლოგიური ბარიერი შეიქმნა კაცისთვის. აგრესიის გარდა სხვა გამოსავალი არ იყო, რადგან მაშინ მამაკაცს უნდა ელიარებინა ქალის დომინანტურობა. ჩვენი სტერეოტიპი, ხშირად ფეოდალურიც, რომ მამაკაცი არის დომინანტი და დაბედობიდან სიკვდილამდე, და ქალი გაჩენილია მხოლოდ შავი სამუშაოს შესასრულებლად, უნდა დაიმსხვრეს, რადგან გვაკონსტრუქტუირებს, რომ ის შავი საქმე, ხშირ შემთხვევაში გადაწყვეტია.

– არსებობს თუ არა პროფესიები რომლის შესრულებასაც ქალები ან მამაკაცები ვერ შეძლებენ?

ძალიან კარგი და აქტუალური კითხვაა. უნდა გითხრათ, რომ პროფესიების ასეთი ფორმულირება და დაყოფა პირობითია. აქაც არ არის კატეგორიული ზღვარი, თუმცა, არის პირობითი ტიპები, რომელიც პროფესიების სასურველია ქალისთვის და სასურველია მამაკაცისთვის. თუმცა, ეს არავითარ შემთხვევაში არ გამოიციხება, რომ სხვადასხვა პროფესიები ათვისოს ან ერთმა ჯგუფმა ან მეორემ. ეს ძალიან პირობითია. ადრე თუ ქალების მხრიდან ათვისებული იყო პროფესიების მეზუთეობა, ახლა ეს მაჩვენებელი 40%-მდე გაზრდილი. ბუნებრივია, ეს რიცხვი კიდევ გაიზრდება. ქალის როლი ევროპასა და ამერიკაში ძალიან დაფასებულია, მაგრამ ისინი მუდმივად ითხოვენ მათი მდგომარეობის უფრო მეტად გაუმჯობესებას. მუდმივად იბრძვიან ამისთვის. გამოსავალი ერთია: საკუთარი ძალებისა და სამყაროში არსებული საზოგადოებრივი მოთხოვნების რეალური შეფასება. თუ ობიექტურად ქალი უფრო უკეთ შესასრულებს გარკვეულ როლს, მაშინ მამაკაცის შეგნების ნიშანი და სანდოარია, რომ დაუთმოს მას ადგილი. და თუკი იქ ქალი შეატყობს, რომ მამაკაცის როლი უნდა იყოს მეტი, მან თავის შეგნებით უნდა დაუთმოს ადგილი მამაკაცს. ამ შემთხვევაში, დარეგულირდება და ერთ კონკრეტულ ფორმულაში მოთავსდება ყველაფერი.

ესაუბრა
შუშუნა ყანაშვილი

ხუთშვილიანი დედა ზემო ქედის დან

როგორ ცხოვრობენ მრავალშვილიანი დედები სოფლად და როგორია 5 შვილიანი დედის ყოფა სოციალურად დაუცველი ოჯახის სტატუსით. რა სირთულეებია მრავალშვილიანი დედის სტატუსის მიღმა, ზემო ქედში მცხოვრები 5 შვილის დედა მაია თინიკაშვილი „შირაპს“ საკუთარ ყოველდღიურ ბაზე ესაუბრა.

მაია თინიკაშვილი: „თეთრინ-ყაროს რაიონის სოფელ მარაბდაში, 1989 წელს დაიბადე. ჩემი მეუღლე ზურა თინიკაშვილი ზემო ქედის დანა და რუსთაველი, ბიძაჩემთან გავიცანი. ერთმანეთი დედამთილის ძმამ გაგვაცნო. გაცნობიდან დაახლოებით 4 თვეში დავექორწინდით. მანამდე დედოფლისწყაროში ნამყოფი არ ვიყავი, უკვე 17 წელია ზემო ქედში ვცხოვრობ.“

— პროფესია, ან განათლება თუ გაქვთ...

— სკოლის დამთავრებისთანავე დავეუფალე, სწავლა და პროფესიის შეძენა ვეღარ მოვასწარი, მაგრამ მეხერხება ქარგვა, კერვა, საკერავ მანქანასაც კარგად ვფლობ. შვილებს ხშირად ვუკერავ ტანსაცმელს, წინსაფრებს, თავსაფრებს. ნაქარგებიც მაქვს, მაგრამ ბევრი არა. სამწუხაროდ, ამ საქმეს ბევრ დროს ვერ ვუთმობ. როცა თავისუფალი დრო მაქვს, ვცდილობ განვითარდეთ და დრო ნაყოფიერად გავიყვანო, სწორედ ამ დროს ვქარგავ. ასეთი დრო კი, შვილებიდან გამომდინარე, ბოლო ხანს იშვიათად მაქვს.

— ოცნებობდით მრავალშვილიან დედობაზე?

— არ მიფიქრია, რომ მრავალშვილიანი დედა გავხდებოდი, მაგრამ ასე მოხდა. სხვათაშორის, მეც ოთხშვილიანი ოჯახში გავიზარდე, მაგრამ დაოჯახებისას არ მქონია გათვლა, რომ ხუთი შვილი მეყოლებოდა...

— რა შეგიძლიათ თქვით შვილებზე, როგორ დაახასიათებთ თითოეულს?

— 16, 14, 9, 6 და 4 წლის შვილები მყავს. პირველი და ბოლო ბიჭები არიან. უფროსი დათო ჭიდაობაზე კახა ნიკლაურთან დადის. ერთი პერიოდი რაგბზე გადავიდა, მერე რატომღაც რაგბის გუნდი დაიშალა და ისევ ჭიდაობას დაუბრუნდა. პატარაობიდანვე ძალიან უნდოდა სპორტზე სიარული

და ხელი შეეწყვიტა. ჯერ მნიშვნელოვანი წარმატებები არ აქვს, მაგრამ იმედინად ვართ, რომ წარმატებებსაც მალე მიაღწევს. მათემატიკური უნარები აქვს, ძალიან ჩხირკვევლა ბავშვია, თაჰსინ უცნაური გამოგონებებით აქვს. ზოგჯერ მიჰყვარება ბიჭობას, ან უკეთესად რომ ვთქვათ, ახლა უკვე აკეთებს საკუთარ საქმეებს და ასეთი ინტერესი აქვს. ერთხელ რომ აანყო და კარგად გამოუვიდა, მერე მიჰყვა და ცდილობს ამ მხრივ განვითარდეს. სოფელი ძალიან აქვს და ემადლიერება. ჩემს მამამთილსაც კარგი მათემატიკური უნარები ჰქონდა და ალბათ მისი ეს მონაცემები გენეტიკურია. რაც შეეხება ხასიათს, ძალიან წყნარი და მორიდებული ბავშვია. მამამისსაც ყოველთვის ეხმარება საოჯახო საქმეებში, შუშის დაჭრაში, ყველანაირად მხარში გვიდგა.

ეკა მიძივებს და სამაჯურებს აკეთებს, ბისერებით სამკაულებს ამზადებს. თუმცა, არ გაუყვია, თავისთვის ამზადებს, ან მეგობრებს ჩუქნის. ისიც წყნარი ბავშვია, ოჯახურ საქმეებში გვეხმარება. გალობის გუნდში დადის, გასულ ზაფხულს ზემო ქედის კულტურის სახლში კონცერტშიც მონაწილეობდა. სკოლაშიც კარგად სწავლობს.

ანასტასია შედარებით ცელქია, თუმცა ნიჭიერია. ხატავს, თოჯინებისთვის ტანსაცმელს კერავს და ასაკის შესაბამისად ერთობა. ლილე და ნიკუშა ჯერ პატარები არიან და საბავშვო ბაღში დადიან. ზოგჯერ, ბავშვები

უფროსებს რომ ჩავაბარო, უპატრონებენ და ერთმანეთზე იზრუნებენ.

— როგორც ვიცი, ოჯახის ყველა წევრი უმუშევრად ხართ...

— მე და ჩემი მეუღლე არ ვმუშაობთ, უფრო სწორად, მე ვერ ვმუშაობ, რადგან შვილებს მეტი ყურადღება უნდათ. მთელი დღე სახლ-კარის მოვლისა და რთული რეჟიმის გამო სახლიდან ვერ გავდივარ. მეუღლესაც არაფერი აქვს სამუშაო. პერიოდულად მშენებლობაზე დამხმარე მუშად წავა ხოლმე, ეს კი სტაბილური შემოსავალი არ არის. ზურას ვეტ-ექიმის განათლება აქვს, თუმცა არ უმუშავია.

— რა არის თქვენი შემოსავლის წყარო?

— აინვარში ავიღეთ მერიისგან თითო ბავშვზე წლიური 50 ლარი, ასევე შუშის ფული. ასევე სოციალური სააგენტოსგან ყოველთვიური საარსებო შემწეობა გვაქვს. დედამთილიც ჩვენთან ერთად ცხოვრობს და 8 სულზე გათვალისწინებულ დახმარებას ვიღებთ, ესაა ჩვენი შემოსავალი. არ გვეყოფნის, მაგრამ ვცდილობთ ვიარსებოთ და თანხა გავანვდინო. რთულია 5 შვილის მოვლა, რაც იზრდებიან, ხარჯიც მატულობს, ბევრი რამ უნდათ და უმუშევარი ოჯახისთვის დიდი ტვირთია. პერიოდულად, ერთჯერად დახმარებებსაც გვაძლევენ ხოლმე, ძირითადად წითელი ჯვრისგან მოგვდის პირველადი მოხმარების საგნების ყუთები.

— როგორ ფიქრობთ, გაჭირვების მიუხედავად, ბედნიერი ხართ?

— ბედნიერი ვარ ჩემი ოჯახით!... 5 შვილი დიდი პასუხისმგებლობაა, ყველას მომავალი უნდა შეუქმნა, ფახეა დააყენო, სარჯიც მიტია, მამრამ მაინც დიდი ბედნიერებაა. შვილები ჩემი იმედია, გაიზრდებიან და ჩვენს გვერდით დადგებიან. ახლაც ცდილობენ შეძლებისდაგვარად დაგვეხმარონ. არ შემშინებია 5 შვილის გაზრდა. ჩვეულებრივ ავიღეთ ეს ტვირთი და შევუდექით მათ აღზრდაზე ზრუნვას. მინდა, პირველ რიგში, განათლება მივცეთ. ისეთი ცხოვრებაა, თუ განათლება არ გაქვს, ისე ვერსად იმუშავებ. ასევე აუცილებელია კომპიუტერისა და უცხო ენის სწავლა, სხვანაირად ახალგაზრდების დასაქმება წარმოუდგენელია. საბედნიეროდ, ჩემს შვილებს აქვთ ინგლისურისა და კომპიუტერების მიმართ ინტერესი. ამ ეტაპზე არ ჭირდებათ რეპეტიტორებთან დამატებითი მომზადება, კარგად ითვისებენ.

— რა განცდა გაქვთ, სათანადოდაა დაფასებული მრავალშვილიანი ოჯახები?

— სოფლის რწმუნებულის და მერიის მხრიდან ყურადღებას ვგრძნობთ, მაგრამ მიმაჩნია, რომ მრავალშვილიანი ოჯახებს მეტი ყურადღება უნდა ეთმობოდეს. მეტი მხარდაჭერა უნდა გვექონდეს, რომ გაძლიერება და შვილების სათანადოდ აღზრდა შევძლოთ. რთულია ცხოვრება, დღევანდელი კიდევ უფრო გართულებულია, ფასების ზრდის და უმუშევრობის პერიოდში გვინევს არსებობა. ყველაფერი ძვირდება, ბავშვები კი იზრდებიან და მეტი რამ ჭირდებათ. ძველ სახლში ვცხოვრობთ, რომელიც წინა თაობის აშენებულია და წლებთან ერთად ამორტიზებულია, ყველა ოთახში წვიმის წყალი ჩამოგვდის. ჭერი ძველი კრამიტითაა გადახურული და როგორც ჩანს, უკვე შესაცვლელია... ნალექის დროს თასები გვიდგას ხოლმე. მერიაში მივდივარ, განცხადება დავწერ, მაგრამ აღმოჩნდა, რომ ბიუჯეტიდან სტიქიით დაზიანებულების აღდგენა შეუძლიათ, ხოლო რადგან სიძველის გამოა დაზიანებული, ამჯერად ვერ დაგვეხმარებიან... საკუთარი სახსრებით ჯერ ვერ ვახერხებთ ამ პრობლემის მოგვარებას...

ესაუბრა ილია მარტყოფლიშვილი

29 თებერვალს დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტს „შპს შვეიცარიული აგრარული სკოლა კავკასიის“ წარმომადგენლები სტუმრობდნენ. სკოლა, რომელიც ცნობილი შვეიცარიული ფერმერული სკოლის: „პლანტაჰოვის“ ანალოგია საქართველოში, მოქმედი/მომავალი ფერმერებისა და რძის გადამამუშავებლებისათვის 2021 წლიდან ახორციელებს გრძელ და მოკლევადიან პროფესიულ საგანმანათლებლო და მომზადება-გადამზადების პროგრამებს.

„შვეიცარიული აგრარული სკოლა კავკასია“ პროფესიული განათლების ხელშეწყობის პროგრამის მხარდაჭერით, გეგმავს საქართველოს საჯარო სკოლების მოსწავლეებისთვის და მასწავლებლებისთვის განახორციელოს საინფორმაციო-შემეცნებითი აქტივობები. ასევე იგეგმება საზაფხულო ბანაკების მოწყობა, სადაც მოსწავლეებსა და მასწავლებლებს შესაძლებლობა მიეცემა, სახალისო-შემეცნებითი აქტივობებით გაეცნოს საქართველოს სოფლის მეურნეობის ძირითად მიმართულებებს: ფერმერობას და რძის გადამამუშავებას. სწავლებას განახორციელებენ სკოლის

მომავალი ფერმერულ მეურნეობებშია

პროფესიული მასწავლებლები, რომლებსაც გავლილი აქვთ გადამზადების კურსი შვეიცარიაში. პროექტი ყველა ეტაპზე სრულიად უსასყიდლოა. პროექტის ხელმძღვანელობის გაზრდის მიზნით, სკოლის წარმომადგენლებმა დედოფლისწყაროელ ახალგაზრდებთან და მათ პედაგოგებთან საინფორმაციო შეხვედრა გამართეს და დაგეგმილი აქტივობების შესახებ დეტალური ინფორმაცია მიანოდეს. შეხვედრები ორ ლოკაციაზე – სოფელ გამარჯვების საჯარო სკოლასა და ქალაქ დედოფლისწყაროში გაიმართა. მაღალი ინტერესიდან გამომდინარე, დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტში შეხვედრების ჩატარება მომავალშიც იგეგმება.

„შვეიცარიული აგრარული სკოლა კავკასია“ უპრეცედენტო კერძო ინიციატივია საქართველოს სასოფლო-სამეურნეო პროფესიული განათლების სექტორში, რომელიც მიზნად ისახავს მაღალი ხარისხის აგრარული პროფესიული განათლებისა და საკონსულტაციო სისტემის განვითარებას. შვეიცარიული სტანდარტით შექმნილი პროფესიული სასწავლებელი სპეციალიზირებულია მეცხოველეობასა და რძის გადამამუშავებაში. კოლეჯი დაინტერესებულ პირებს სთავაზობს მოკლე და გრძელვადიან პროფესიულ პროგრამებს, ფერმერობასა და რძის პროდუქტების წარმოებაში. ამ მიზნით სკოლას აქვს საკუთარი სასწავლო ფერმები და ყველის ქარხანა.

კოლეჯის მიზანია გახდეს ქვეყანაში, სოფლის მეურნეობის მიმართულებით, პროფესიული განათლების თანამედროვე საგანმანათლებლო კერა, სადაც დაინტერესებული პირები თეორიულ და პრაქტიკულ

ცოდნას შეიძენენ. **კოლეჯი მუშაობს სამი ძირითადი მიმართულებით:** *ორწლიანი პროფესიული პროგრამა მეცხოველეობაში, რძისა და რძის პროდუქტების გადამამუშავებაში. საჯარო კოლეჯების პედაგოგების გადამზადება. *მოკლევადიანი პროფესიული კურსები ფერმერებისა და მოყვარულებისთვის. *თეორიულ სწავლებასთან ერთად, უზრუნველყოფილია სტუდენტების პრაქტიკული განათლება. კოლეჯის ტერიტორიაზე ფუნქციონირებს მეცხოველეობის ფერმა და შვეიცარიული სტანდარტების შესაბამისი თანამედროვე ყველის ქარხანა. პროფესიული მასწავლებლების მეთვალყურეობით სტუდენტები თავად წარმართავენ ფერმის ყოველდღიურ საქმიანობას. პრაქტიკული სწავლის უზრუნველყოფის მიზნით კოლეჯის ინფრასტრუქტურა ასევე მოიცავს სასწავლო ფერმას (50 სულზე გათვლილი მერძევეობის ფერმა), რათა სტუდენტებმა თეორიულ ცოდნასთან ერთად პრაქტიკული ცოდნაც მიიღონ. ფერმა დაგეგმილია შვეიცარიული მეცხოველეობის სპეციალისტის მიერ. კოლეჯის ინფრასტრუქტურა ასევე მოიცავს ყველის საწარმოს. ყველის ქარხანა დაგეგმილია და აღჭურვილია შვეიცარიული საინჟინრო კომპანიის გრობ აგ-ს მიერ. ქარხანა სტუდენტებს საშუალებას აძლევს, შეისწავლონ რძის პროდუქტის ფართო ასორტიმენტის დამზადება. რძის პროდუქტის ხარისხის მუდმივი კონტროლის მიზნით, ქარხანაში განთავსებულია თანამედროვე რძის ლაბორატორია. დამატებითი ინფორმაციისთვის შეგიძლიათ მიმართოთ: სკოლის ვებგვერდი - sasc.ge ელექტრონული ფოსტა - info@sasc.ge

არ მოკლა ისიც სასარგებლო

ვაშლოვანის ეროვნული პარკი, არნივის ხეობა, ჭაჭუნას ალკვეთილი - ამ ჯადოსნური ადგილების ბუნებრივი სილამაზე და მდიდარი ბიომრავალფეროვნება კარგად ცნობილია ლაშქრობებისა და ცოცხალ ორგანიზმებზე დაკვირვების მოყვარულთათვის. ამჯერად „უხერხემლოთა კვლევის ცენტრის“ მიერ მიმდინარეობს პროექტი, რომელიც დაფინანსებულია რუსთაველის სამეცნიერო ეროვნული ფონდის მიერ. ის ითვალისწინებს ვაშლოვანის ეროვნული პარკის სიფრიფანაფრთიანების ბიომრავალფეროვნების შესწავლას.

„პროექტი სამლიანია, დაიწყო 2023 წელს და გრძელდება 2026 წლამდე. ჩართულები ვართ ჩვენი არასამთავრობოს 3 წარმომადგენელი და ერთი დამხმარე. მანამდე განხორციელებული გვაქვს რამდენიმე შეკვეთა-პროექტი საფრანგეთის მხარესთან. ოსლოს უნივერსიტეტთან გვქონდა ხანგრძლივი თანამშრომლობა, ისინი გვიკვეთავენ და ჩვენ ვიკვლევდით მასალას, რომლის მეშვეობითაც კავკასიის ბიომრავალფეროვნების კვლევა ხდებოდა. გერმანიის განათლებისა და კვლევების სამინისტროს პროექტის - კავკასიის სიცოცხლის ბარკოდირება (CaBOL) მიზანია კავკასიის ცხოველთა და მცენარეთა სახეობების დნმ ბარკოდირება და კატალოგიზირება. ამ ეტაპზე გამოკვლეულია კინტრიშის ეროვნული პარკის, რაჭა-ლეჩხუმის, ვაშლოვანის, გომბორის ქედისა და ლავოდების მწერების ნაწილი. პროექტი მულტიინსტიტუციურია, მონაწილეობს 3 ქვეყანა და 6 დანესებულება. ენტომოლოგიის ინსტიტუტის მონაწილეობა ამ პროექტში სიფრიფანაფრთიანების ნაწილით შემოიფარგლება. გამოქვეყნებულია 7 სამეცნიერო პუბლიკაცია, სადაც 200-ზე მეტი კავკასიისათვის და 300-ზე მეტი საქართველოსათვის ახალი სახეობა აღმოჩენილი, ხოლო 5-მეცნიერებისათვის ახალი“ - ამბობს ენტომოლოგიის ინსტიტუტის ხელმძღვანელი, პროფესორი ბიორბი ჯაფოშვილი.

28 თებერვალს სსიპ დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის სოფელ ხორნაბუჯის საჯარო სკოლაში მოსწავლეთა პროფესიული უნარების და კარიერის დაგეგმვის ხელშეწყობის და გარემოს დაცვითი ცნობიერების ამაღლების მიზნით სტუმრად იმყოფებოდნენ არასამთავრობო ორგანიზაციის - „უხერხემლოთა კვლევის ცენტრის“ წარმომადგენლები:

აგრაარული უნივერსიტეტის პროფესორი, ენტომოლოგიის ინსტიტუტის დირექტორი ბატონი გიორგი ჯაფოშვილი და პროექტში მონაწილე მეცნიერები მერიკო სალაყაია, აგრონომის აკადემიური ხარისხის დოქტორი გიორგი კირკიტაძე და მაგისტრანტი ანა უგრელიძე. „უხერხემლოთა კვლევის ცენტრი“ ახორციელებს პროექტს საქართველოს შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდის დაფინანსებით - ვაშლოვანის ეროვნული პარკის სიფრიფანაფრთიანების ბიომრავალფეროვნება.

პროფესორმა გიორგი ჯაფოშვილმა ვრცლად ისაუბრა ენტომოლოგიის მნიშვნელობაზე ადამიანის ცხოვრებაში და მწერების მრავალფეროვნების თაობაზე, ასევე ვაშლოვანის ეროვნული პარკის სიფრიფანაფრთიანების ბიომრავალფეროვნებაზე. მერი სალაყაიას მიერ წარმოდგენილი იყო სხვადასხვა ჯგუფის მწერების თვალსაჩინო მასალა. დოქტორმა გიორგი კირკიტაძემ ისაუბრა ველური დამტყვერავების და მათი მნიშვნელობის შესახებ.

სემინარს ესწრებოდნენ საგანმანათლებლო რესურსცენტრის უფროსი მაკა ჯანაშვილი, სკოლის დირექტორი თამარ ქეთლაური, დირექტორის მოადგილე მარიკა პოპიაშვილი, ბიოლოგიის მასწავლებელი ნინო დევრისაშვილი, სოფელ ხორნაბუჯის, სოფელ სამრეკლოს, პირველი და მეორე საჯარო სკოლების მოსწავლეები.

საინტერესო პრეზენტაცია წარმოადგინა ანი უგრელიძემ, საქართველოს აგრაარული უნივერსიტეტის წარმომადგენელმა, რომელმაც ახალი მონაცემები გააცნო დამსწრე საზოგადოებას ხერხიბზე, მხედრებსა და პარაზიტოიდებზე. შეხვედრაზე

აღინიშნა, რომ მწერების აღქმა მხოლოდ მანებლებად, შეცდომაა და მათ არცთუ უმნიშვნელო როლი აქვს არააბიოტურ სარგებლობაში.

ბავშვებმა ინტერესით მოისმინეს არა მარტო პროექტის შესახებ ინფორმაცია, არამედ მწერების ნაირსახეობებთან დაკავშირებული და შეკითხვებიც დასვეს. განსაკუთრებული ინტერესი ჰქონდათ მასპინძლობისთვის ჩამოიტანეს. შეხვედრის შემდეგ ყველა მონაწილე ერთხმად აღნიშნა, რომ ბევრი საინტერესო ინფორმაცია მიიღო. მოსწავლეებმა შეადგინეს ერთად გამოთქვის სურვილი, რომ ესტუმრონ საქართველოს აგრაარული უნივერსიტეტში არსებულ მუზეუმს, სადაც უხერხემლოთა შესახებ მეტი ინფორმაციას მიიღებენ.

„ბავშვებთან ჩვენი შეხვედრის მიზანია, პირველი, ამ დარგის პოპულარიზაცია, მეორე, მნიშვნელობის განმარტება, თუ რა მნიშვნელობა აქვს დაცულ ტერიტორიებს და ვაშლოვანის დაცულ ტერიტორიას ამ რეგიონისთვის და მთლიანად საქართველოსთვის, კავკასიის ბიომრავალფეროვნებისათვის - ეს გვიხდოდა აგვეხსნა ბავშვებისთვის. ასევე, გვინდა, რომ მათი ჩართულობა გავზარდოს. მათ გაიგონ, რამდენად მნიშვნელოვანია მწერების როლი კონკრეტული ეკოსისტემებისათვის, და სამოქალაქო აქტივობები რომ გაიზარდოს და ჩვენ გვყავდეს უკვე დაინტერესებული ახალგაზრდები, რომლებიც ადგილიდან მიეხმარებიან მეცნიერებს, მეცნიერი დაუკავშირდება პოლიტიკოსებს და ასე შეიკვრება წრედი, რომელიც მთლიანი საზოგადოებისთვის იქნება სასარგებლო“ - განაცხადა გაზეთ „შირაქთან“ საუბრისას გიორგი ჯაფოშვილმა.

სკვერში სამი ბიჭუნა თამაშობს. გადაწყვეტენ, მინდორში დაგებული ქვარადაცის ასაშენებლად გამოიყენონ, ქვას ამოატრიალებენ. მიწის ბინადარი ჭიანჭველები, ხოჭოები, პაწაწა მწერები ქვის ღრმულიდან ამოფუთფუთდებიან. ბიჭები მწერების სრესას იწყებენ. გატაცებით, მზარულად, ჭყვივლით-ალბათ, რამდენი ჩვენგანი

შესწრებია მსგავს სურათს. პროტესტის ანდა შეკრებების გრძობა არავის უნდებია, არც იმის შესახებ აწვდის ბავშვებს ინფორმაციას ვინმე, რამდენად საჭიროა პატარა მწერი და რომ ისიც სამყაროს აუცილებელი ნაწილია...

მწერები ცხოველთა სამყაროს ყველაზე მრავალრიცხოვანი წარმომადგენლები არიან. ცნობილია მწერების მილიონამდე სახეობა, თუმცა ისინი ყველაზე ნაკლებად შესწავლილ ინდივიდებს განეკუთვნებიან.

მწერები მონაწილეობენ ნივთიერებათა წრებრუნებაში. იკვებებიან მრავალგვარი საკვებით - ცოცხალი და მკვდარი მცენარეებით, ცხოველების ლეშით, რომლითაც ბუნების სანიტრების როლს ასრულებენ, მონაწილეობენ ყვავილოვანი მცენარეების დამტვერვაში, აუზბობენ ნიადაგის მექანიკურ და ფიზიკურ-ქიმიურ თვისებებს, იძლევიან საკვებს (ფუტკარი) და ტექნიკურ პროდუქციას (აბრეშუმის ჭია, კოშენილი, რომლისაგანაც წითელი საღებავი - კარმინი მზადდება და სხვა). ჭიანჭველაც სასარგებლო მწერია. იგი მავნებელ მწერებს ანადგურებს. ჭყის ჭიანჭველა ტყეს იცავს, იგი უფრო ბევრ მატლს და მწერს ანადგურებს, ვიდრე ტყის დიდი წიწვი და ჭრელი კოდალა. ჭიანჭველები ბუდეებს აკეთებენ და ფუტკრებიც დიდ ოჯახად ცხოვრობენ.

თუ სიბრძნისას ჭიანჭველის გუდას დაინახავ, ნუ დაანახავ. ბავშვებს, რომ იგი სასარგებლო მწერია.

ბიომრავალფეროვნების კლიმატურ და სხვა ეკოლოგიურ პარამეტრებზე დამოკიდებულების შესწავლა საშუალებას გვაძლევს გავიგოთ, თანამედროვე ბიომრავალფეროვნების სიფრთხილ განაწილების ფორმირება და მოვასხივროთ პრობლემა, თუ როგორ ცვლილებებს განიცდის ბიომრავალფეროვნება კლიმატის ცვლილებით.

იმის გამო, რომ უხერხემლოების სხეულის ტემპერატურა დამოკიდებულია გარემოს ტემპერატურაზე, კლიმატს განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს მათთვის. მწერების განვითარების სისწრაფე პირდაპირ დამოკიდებულია ტემპერატურაზე. თავდაპირველი, ყველაზე მარტივი ბიოკლიმატური მოდელები სწორედ ტემპერატურის მიხედვით მწერების განვითარების სისწრაფის მოდელები იყო. ამ მოდელების გამოყენება ძირითადად სოფლის მეურნეობის მავნებლების რიცხოვნობის პროგნოზირებისთვის გამოიყენებოდა.

ინფო პიოლაპილი

პედაგოგთა კონფერენცია და ახალი მეთოდები

დედოფლისწყაროში პედაგოგთა ეროვნული კონფერენცია გაიმართა. როგორც ორგანიზატორებმა „შირაქს“ აცნობეს, პედაგოგებმა კოლეგებს წარმატებული შედეგების მქონე მეთოდები გაუზიარეს. კონფერენციის ძირითადი მიზანი იყო დანიური სწავლების მეთოდების დანერგვა ჩვენს სკოლებში.

მაყვალა მაქლარაშვილი (პედაგოგთა პროფკავშირის დედოფლისწყაროს ორგანიზაციის თავმჯდომარე): „რამდენიმე წელია პედაგოგთა და მეცნიერთა თავისუფალ პროფკავშირის აქტიური თანამშრომლობა აქვს დანიის პროფკავშირთან, არაერთი გაცვლითი სასწავლო ვიზიტი და შეხვედრა განხორციელდა. დიდი სურვილი მქონდა ეროვნული კონფერენცია დედოფლისწყაროშიც ჩატარებულიყო, წარვადგინე განაცხადი და შეირჩა ჩვენი მუნიციპალიტეტი. ზოგადად, დიდი კავშირები გვაქვს დანიელ კოლეგებთან. დანიამი განათლების სისტემა საკმაოდ წარმატებულია და პედაგოგთა პროფკავშირც ძალიან ძლიერი ორგანიზაციაა, ამდენად ჩვენი პროფკავშირის პრეზიდენ-

ტის მათა კობახიძის კავშირების დამსახურებით მოხერხდა ამ ურთიერთობების დამყარება. 150 მონაწილე ჰყავდა ამ კონფერენციას, საიდანაც 130 დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის პედაგოგია. 20 სტუმარი გვეწვია ისეთი სკოლებიდან, სადაც უკვე დანერგილია სწავლების დანიური მეთოდი და მათ ჩვენს პედაგოგებს კონკრეტული მაგალითები და შედეგები გააცნეს, გამოცდილება გაუზიარეს. ისაუბრეს, რა დამოკიდებულებები აქვთ მოსწავლეებთან, რა შედეგებს იძლევა ახლადდანერგილი მეთოდები და როგორია პრაქტიკა. უნდა ითქვას, რომ ძალიან წარმატებული მასწავლებლები არიან დედოფლისწყაროშიც.

ადგილობრივ მენტორ მასწავლებლებსაც მივეცით შესაძლებლობა, საკუთარი პრაქტიკა და მიღწევები კოლეგებისთვის გაეზიარებინათ. მცდელობის მიუხედავად, ჩვენთან ამ დრომდე ვერ დანიერგა დანიური სწავლების მეთოდი, სწორედ ამიტომ მოვიწვიე კონფერენციის დედოფლისწყაროში ჩატარება. მანამდე ორი პედაგოგი ჩავრთეთ, მაგრამ თინიკო ფიროსმანაშვი-

ლი საზღვარგარეთ წავიდა და ვეღარ მოახერხა გამოცდილების პრაქტიკაში გამოყენება, მეორე პედაგოგსაც პრობლემები ჰქონდა. როგორც ჩანს კანდიდატები სათანადოდ ვერ შევარჩიე და პროცესი დაგვიანდა. დანიური მეთოდი სწავლების ქართულ მეთოდს ბუნებრივია ვერ შეცვლის და ასეთი პრეტენზია, ან ამბიცია არც გვაქვს... უბრალოდ, ეს არის

მასწავლებლებისთვის ხელის შეწყობა და ახალი მეთოდების გამოყენება საგაკვეთილო პროცესში. დარწმუნებული ვარ, კონფერენციის შემდეგ მონაწილე პედაგოგებმა აქ შექმნილი გამოცდილების გაკვეთილზე გამოყენება დაიწყეს და ვფიქრობ, დანიური მეთოდი ჩვენთან აუცილებლად დანიერგება. გულწრფელად ვითხრათ, ძალიან მინდა დედოფლისწყაროს მასწავლებლები წარმატებულები იყვნენ და ამისათვის ყველაფერს ვაკეთებ. თუკი პროფკავშირების ეგიდით რაიმე კეთდება, ვცდილობ არაფერი გავაცდინოთ და ოპერატიულად ჩაერთოს დედოფლისწყაროც. შესაძლებლობების მაქსიმუმს ვაკეთებთ და ბიუჯეტს მთლიანად მასწავლებლებს ვახმართ. თუმცა, ეს არ არის საკმარისი. თავად მასწავლებელი უნდა იყოს დაინტერესებული, რომ მიიღოს სიახლეები და თავადაც დანიერგოს. იმდენად მზარსიანი შეკითხვები დაისვა ამ კონფერენციაზე, რომ დიდი ინტერესი უკვე ჩანდა. დარწმუნებული ვარ აქტიურობას გააგრძელებენ. დანიური მეთოდი სულაც არ არის რთული. ვერ წარმოიდგენთ როგორი სახალისო და სასარგებლოა. ახლა საფინანსო საერთაშორისო კონფერენცია იგეგმება იგივე თემაზე, სადაც უცხოელი სტუმრებიც ჩამოვლენ. 9 მარტს ქუთაისში მივებმავრებით და 6 პედაგოგი მიმყავს დედოფლისწყაროდან.

პაპა სავინაშვილი (დედოფლისწყაროს №1 სკოლის მენტორი მასწავლებელი): „კონფერენციაზე, დანიურ-ქართუ-

ლი პროექტის მონაწილე, საქართველოს სხვადასხვა რეგიონების ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მასწავლებლები მიერ წარმოდგენილი იყო პრეზენტაციები, მომხსენებლების პრაქტიკამ დიდი ინტერესი გამოიწვია. მეთოდოლოგიების გაცნობის პარალელურად, მსმენელთა მონაწილეობით, პრაქტიკულად განხორციელდა ინოვაციური აქტივობები და თანამოთ სწავლების ინსტრუმენტები. დასკვნით ეტაპზე მასპინძელმა მასწავლებლებმა ჩვენი მუშაობის პრაქტიკა გაუზიარეთ კოლეგებს. მე, როგორც მენტორი მასწავლებელი, ვისაუბრე ჩემს მისიაზე და სწავლების ძირითად პრიორიტეტებზე. კოლეგებს გავაცანიე მენტორის სტატუსის მინიჭების შემდეგ ჩემს მიერ განხორციელებული ღონისძიებები სკოლაში, თემში, ადგილობრივ, ეროვნულ და საერთაშორისო დონეზე, როგორც ფორმალური ასევე არაფორმალური განათლების მიმართულებებით. კონფერენცია ნამდვილად ნაყოფიერი იყო. გამოცდილების გაზიარება და უწყვეტი თანამშრომლობა კოლეგებს შორის, გვზრდის და გვაძლიერებს მასწავლებლებს. პროფკავშირები კი მუდმივად ზრუნავენ და გვანებიერებენ მსგავსი ტიპის შეხვედრებით“.

ილია მარტყოფლიშვილი

ჩვენი ოთხფეხა შინაური მეგობრები ახალი კანონის მოლოდინში

პარლამენტში „შინაური ბინადარ ცხოველთა კანონპროექტის“ განხილვა დაიწყო ამ დღეებში. ამ კანონს წლებია მოუთმინებლად ელოდებიან ცხოველთა უფლებების დამცველები. ცხადია, კანონის გარეშე, ვერაირი მორალით თუ რაიმეხარისხის ვერ მოახერხებენ იმას, რომ ხან ადამიანი იყოს ცხოველის მსხვერპლი, ხან კი პირიქით.

გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების კომიტეტის მიერ მომზადებული დოკუმენტი შინაური ცხოველების დაცვას და პოპულაციის მართვას უნდა მოემსახუროს. კანონპროექტის საჯარო პრეზენტაცია პარლამენტში 15 თებერვალს გაიმართა, რომლის მიხედვითაც, ჯერჯერობით, შინაური ბინადარ ცხოველებში მხოლოდ ძაღლი და კატა იგულისხმება, ეს ჯგუფი კი გაცილებით დიდია, რადგან შინაური ბინადარი ანუ კომპანიონი ცხოველის არსები იგულისხმება დიდი ჯგუფი ცხოველებისა, რომელიც ადამიანს ჰყავს ესთეტიკური და სოციალური მოთხოვნილებების დასაკმაყოფილებლად (მათ შორის არიან თევზები, ზაზუნები, ფრინველები). შესაბამისად, ის, რომ ეს კანონი არეგულირებს მხოლოდ ძაღლებს და კატებს პოპულაციას, თავიდანვე უნდა იყოს აღნიშნული. ახალი კანონით, კერძო თავშესაფარს უფლება ეძლევა, მუნიციპალიტეტის უფლებამოსილ ორგანოში ავტორიზაციის გავლის შემთხვევაში, თავის ტერიტორიაზე მოაწყოს სამენი. ამ და სხვა საკითხებზე ჩვენ ცხოველთა მოყვარულ თანაქალაქელებს გავსაუბრებთ, რომლებიც მოუთმენლად ელოდებიან, რა სიკეთეს მოუტანს ეს კანონი მათი მზრუნველობის ქვეშ მყოფ შინაურ ცხოველებს.

ნინო 6. ჩვენთან საუბარში ენინა აღმდგებელი კანონში საშენზე და თავშესაფარზე ჩანანერს: „ეს დაუშვებელია! რადგან ენინა აღმდგებელი ამ კანონის მიზანს და პოპულაციის მართვის მაგიერ ხდება პოპულაციის ზრდა, თავშესაფარი ვერ იქნება საშენი. თავშესაფარის ფუნქცია ცხოველების გასხვისებაა და არა გამრავლების შემდეგ მათი გაყიდვა... თავშესაფარი ის ადგილია, სადაც მოხვედრილი ძაღლს სტერილიზაცია უნდა ჩაუტარდეს. მაგრამ, ამავე დროს, მას შეუძლია თავისივე ტერიტორიაზე საშენი მოაწყოს. ანუ მეტისებს კი გაასტერილებს, მაგრამ თუ აღმოაჩენენ სუფთა ჯიშის ცხოველს, შეუძლიათ, გაამრავლონ და გაყიდონ კიდევ - ეს არის ორი ურ-

თიერთსანინაღმდეგო ფუნქცია“. ქალბატონ ნინოს სწორად არც ის მიაჩნია, რომ მეზობელს უნდა დაეკითხო, გყავდე თუ არა შენთვის სოციალური როლის მატარებელი ცხოველი:

„ცხადია, მეზობლები არ უნდა შეწუხდნენ ამით, არ უნდა იყოს დაბინძურებული და ა.შ. თუმცა, ყოველთვის გამოჩნდება ისეთი მეზობელი, რომელსაც უბრალოდ არ ესიამოვნება, შენ თუ რამდენიმე ძაღლსა და კატასთან ერთად შეგხვდება. თუ მოუწდება, ის გიჩივლებს ყოველთვის, სამ ცხოველთან ერთად შეხვდები მას სადარბაზოში თუ მეტთან. ამას რომ თავი დავანებოთ, დავუშვათ, სამი შინაური ცხოველი მყავს, როგორც კანონი ამას მიწესებს და მეზობელი მაინც შეწუხდება და მიჩივლა. რა უნდა ვქნა? ანუ, ისევე და ისევე, ქუჩის ცხოველების პრობლემის ჰუმანურად გადაჭრის გზები ქრება. თუ ამას მიწესებს სახელმწიფო, მაშინ ისიც უნდა ამისხნას, რა არის ამის მიზეზი. სავარაუდოდ, ეს შემგროვებლების ნინაღმდეგ მიმართული ზომაა, თუმცა მსგავსი ფორმით ამის გაკეთებაც არასწორია. მართალია, ჯერ მხოლოდ განხილვებია და კიდევ ბევრი ცვლილება მოხდება, მაგრამ პირველ რიგში, გამრავლების ანუ სტერილიზაცია-კასტრაციის პრობლემა უნდა გადაიჭრას და კიდევ უფრო ჰუმანური გახდეს ეს კანონი. ჯერ არ მომწონს და მაშინვეს ჯარიმების ეს ჩამონათვალი. მთელი ცხოველება მათზე ვზრუნავ, ძლივს ვახერხებ მათ გამოკვებას და ახლა რომ დამაჯარიმონ, რით გადავიხდი?“ - აცხადებს ქ-ნი ნინო.

შინაური ბინადარი ცხოველების შესახებ კანონპროექტის თაობაზე გვესაუბრა **მირანდა ბაკრაძე**, რომელიც არამხოლოდ მის მიერ შეკვდილებულ შინაურ ცხოველებზე ზრუნავს, არამედ მანქანით დაატარებს მათ საკვებს და გზადაგზა კვებას უზაპრონო ცხოველებსაც. იგი ფიქრობს, რომ „ამით მიუსაფარ ცხოველებს წირავენ და მინიმუმამდე დაჰყავთ მათი მიკედლები რიცხვი. თუკი ცვლილებები არ განხორციელდა და ეს კანონპროექტი ასეთი სახით შევა ძალაში, ასეთი შეზღუდვების პირობებს და ასეთ ჯარიმებს მეპატრონეები ვერ გაუძლებიან და კანონის ამოქმედებამდე სასწრაფოდ გაყრიან ცხოველებს, რაც გაზრდის ევთანაზიის რიცხვს, ამავედროულად თავშესაფარებში დაშვებული იაფიანი მოშენებლის გადასახადით აყვავდება გამრავლების ბიზნესი“ - აცხადებს ჩვენთან საუბარში ქ-ნი მირან-

და. ჩვენ ამ აქტუალურ თემასთან დაკავშირებით გამოგვეხმაურა სოფელ არბო-შიკის მკვიდრი, ქ-ნი **ნა გონაშვილი**, რამდენიმე ოთხფეხა მეგობრის პატრონი, რომელსაც ასევე ძალიან ადევლებს ეს კანონპროექტი ამ სახით. „ვფიქრობ, რომ არაა სწორი ასე ცალსახად გადაჭრა ეს საკითხი მეზობლების ნებართვის საფუძველზე. ეს უფრო მეტად ნახალისებს უპატრონო შინაური ცხოველების ზრდას, რადგან თუ მიკედლების და მოვლისთვის უმრავლესობის თანხმობაა საჭირო, ყველა გარეთ გაუშვებს თავის შინაურ ცხოველს, რაც არ ითვალისწინებს ცხოველების კეთილდღეობას, პირიქით, უფრო ნაკლებ შანსს უტოვებს მიუსაფარ ცხოველებს რეალური პატრონის გამოჩენის ან არსებობის.

ეს კანონი ასეთი ფორმით.“ მკითხველისთვის ნათელია, რომ ჩვენი რესპოდენტები და არა მხოლოდ ისინი, ცხოველთა უფლებებზე მომუშავე სრულიად საზოგადოება, ხარვეზებით საცხედ მიიჩნევენ აღნიშნულ კანონპროექტს და მას სოციალურ ქსელებში უკვე „შინაურ ცხოველთა გამოცხადებული სიკვდილის ქრონიკაც“ უწოდებს. ამიტომ, იმედია, საჭირო ცვლილებები განხორციელდება და ის მორგებული იქნება როგორც მოსახლეობაზე, ასევე ჩვენს საყვარელ ოთხფეხა მეგობრებზე.

საპარაულოდ, ახალი კანონპროექტი ძალაში 2025 წლის იანვრიდან შევა, სოლო სანქციაში 2025 წლის ივლისიდან ამოქმედდება.

მომზადდა **კლბა ხარაშვილი**

ალიკა ლორაშვილი

ჩემო ალიკა, 40 დღე გავიდა რაც დატოვე ეს ქვეყანა 46 წლის ასაკში და გადაინაცვლე სამუდამო სასუფეველში. ოჯახს შენი ნასვლით საძიკველი გამოცალა, დაეკარგა ძლიერი საყრდენი. შენ იყავი შერი გამრავლებული ოჯახის ბურჯი, მშრომელი, თბილი, ტკბილი, ალერსიანი მუღღლე და მამა.

40 დღე გავიდა, რაც შენს დედას, მამიდას არ შემოხმინანებია, არ მოგვეფერებია, ჩემო გულჩვილო ალიკა. შენი ხმა ყურებში ჩამესმის სიკვდილის წინ რომ დამირეკე, მომიკითხე, მანუგევე, მალე დამემშვიდობე და მიიხარო: „კარგი მამიდა მეჩქარება“. რა ვერ აიტანა შენმა გულმა? ყველაფერი ნამებში მოხდა. გადასარჩენად ვერაფერი შესძლო ცოლ-შვილმა, ძმამ, რომელსაც ხელებში ჩაკვდი, მეზობელ-მეგობრებმა, სასწრაფოს ექიმებმა. გათენდა დილა და მამიდას საყვარელი ძმისშვილი აღარ ჰყავდა. შენს ძმას ლევანს მხარი ჩამოუგდე. ერთობლივად ბევრი რამის გაკეთებას რომ გეგმავდით, ხელა რა ქნას მარტოდ დარჩენილმა? რომელ ერთს გაუძღვეს? თვითონაც დიდი ოჯახი აქვს, თავზარი აქვს დაცემული, დიდი ძალა იყავი შენი ძმისთვის.

ჩემო დილო ტკივილო, მე ხომ დედის და ძმის სიკვდილი ვერაფერ არ მომიწვლია. შენ რატომ გაგიმეტა ღმერთმა სასიკვდილოდ? ღმერთისგან დაჯილდოებული იყავი გარეგნობით, სიკეთით სავსე იყავი, რა იქნებოდა ღმერთს შენთვის სიკვდილზე უჩუქებინა, რომ შენი შვილების მომავალს მოსწრებოდი. ჩემმა ძმამ სპარტაკმა ლალი ცხოვრებით გაგატარებინათ ბავშვობა. ბედნიერი ყოფილა, რომ შენს უბედურებას არ მოესწრო.

მამის სიკვდილს როგორ განიცდიდი და ბავშვით ტიროდი, ნეტავ, შენც გამხდარიყავი იმის ასაკის. განა 72 წელი ბევრია? მაგრამ შენ 46 წელი გარგუნა ბედისწერამ...

ალიკა, შვილო, რაც დამოუკიდებელი ცხოვრება შესძელი, დაოჯახდი, მას მერე და ბოლო წუთებამდე ოჯახზე ზრუნავდი, შენთვის არაფერს იმეტებდი, ოღონდ შენს ცოლ-შვილს არაფერი მოჰკლებოდა. სანდრო და ნინო დიდები არიან. ნინო აბიტურიენტია, ეხლა სჭირდება. გაბრიელი მე-2 კლასის მოსწავლეა, რომელსაც მოაკლდება შენი დიდი სიბო. გკითხულობს, მამა არ მოვალ? ჩემო უაღრესად გამწარებელი ბიჭო ყველა თავის გზას როგორღაც მოსახავს. შენ კი აღარ გვეყოლები. დედას და მამიდას უკვე მოგაკლდა შენი ყურადღება, მოფერება. ნეტავ ასეთი არ ყოფილიყავი.

ალიკა, შვილო, სანამ ცოცხლები ვიქნებით არაფერს მოგაკლავ, რაც ჩვენზე არის დამოკიდებული, არ დაგიფინყებთ არასოდეს. არ დაგიფინყებს შენი მეზობელ-მეგობრები, რომლებსაც ძალიან, ძალიან სყვარებხარ, ყველამ დიდი პატივი დაგდო, გგლოვობენ. ლევანს გვერდში უდგანან. მადლობა მათ ყველაფრისთვის.

ალიკა, იმედი მაქვს თავისი კალთის ქვეშ ყოლები ღვთისმშობელს, ნურაფერი შეანუხებს შენს სულს. მჯერა, რომ კუთვნილ ადგილს მიგიჩენს სამოთხეში. უფალი იყოს შენი მფარველი.

დედა თამარ ჰოპიაშვილი, ძმა ლევანი, მამიდა ანაბელინა ლორაშვილი, შენი ოჯახი და ახლობლები.

მუღღლე ლია ბალხამიშვილი; დები: იზა, ნათელა, ნანა, სიძეები: მერაბი, თემური (მურთაზი), დეიდები: მარინა, ფეოდორა, ეკატერინე, დისშვილები, ბიძაშვილები, მამიდაშვილები, დეიდაშვილები იუნყებიან **აპთანდილ ივანეს ქა ავსტიაშვის** გარდაცვალებას. დაიკრძალა 22 თებერვალს, 13 საათზე, დედოფლისწყაროში.

2023 წლის საუკეთესო აღამიანები გამოვლინდნენ

საქართველოს საქელმოქმედო საზოგადოება ამავდარის გამგეობის მიერ (თავ-რე ვახუშტი ქიზიყურაშვილი) მოსახლეობის გამოკითხვის შედეგად გამოვლინდნენ საქართველოს მასშტაბით 2023 წლის საუკეთესო აღამიანები:

მანანა ახმეტელი, საქართველოს მუსიკალური საზოგადოების თავ-რე, კახი კალაძე - თბილისის მერი, ნიკოლოზ ჯანიაშვილი - დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის მერი, ვალერიან ლომიძე - გაზუთ „ბორჯომის“ მთავარი რედაქტორი, მაყვალა ხორბალაძე - კომპოზიტორი, გივი ხარულიძე - მწე-

რალი, მსახიობი, ქორეოგრაფი, მარიკა პოპიაშვილი - დედოფლისწყაროს მნიგნობართა ასოციაციის პასუხისმგებელი მდივანი, ინგა შიოლაშვილი - დედოფლისწყაროს გაზეთ „შირაქის“ დირექტორი, მაყვალა ხორბალაძე - კომპოზიტორი.

თითოეულ მათგანს ვუსურვებთ ჯანმრთელობას, მზერძელობას, წარმატებას თავიანთ საქმიანობაში. მათ საპატივსაცემოდ გაიმართება 26 ივნისს საქართველოს პარლამენტის ეროვნულ ბიბლიოთეკაში იაპონური ნახატების გამოფენა და საფორტეპიანო მუსიკის კონცერტი.

კიკობოსინგალების მორიგი წარმატება

კიდევ ერთი გამარჯვება დედოფლისწყაროში კიკობოსინგალების ანგარიშში!

16-17 თებერვალს საქართველოს კიკობოსინგის და ტილანდური კრივის ფედერაციამ გარდაბნის მუნიციპალიტეტში ჩაატარა საერთაშორისო ტურნირი კიკობოსინგში. შეჯიბრი გაიმართა სხვადასხვა ასაკობრივ ჯგუფში.

დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის კიკობოსინგის გუნდი „ჩემპიონი“ (მწვრთნელი თამაზ ყარაგევაშვილი) აღნიშნული შეჯიბრიდან სხვადასხვა სინჯის მედლებით დაბრუნდა.

9 პირველი, 6 მეორე, 1 მესამე ადგილი.

ასეთია გუნდი „ჩემპიონი“-ს სპორტსმენთა მონაპოვარი. ჩემპიონები გახდნენ: **თითილოკაშვილი ირაკლი, ბაღდასარიანი გიორგი, ქადაგიშვილი გიორგი, შიტუხინი ივანე, მუსაელიანი ნიკა, თარალაშვილი ნიკა, ბაღდასარიანი მიხეილი, ტუმასიანი ლუკა, მეხრიშვილი ლუკა.** მეორე ადგილი: **ლიქოკელი**

ქეთი ბენაშვილის „ამბის მქსოველი“

ქეთი ბენაშვილი: „ამბის მქსოველი“ ყველა ჩვენთაგანზეა, ყველანი ამბის მქსოველები ვართ, მაგრამ ერთიდაიგივე ამბავს ყველა სხვადასხვაგვარად აღვიქვამთ. ეს სერია სწორედ ამ აღქმებს და ამბების მიმართ ჩემს დამოკიდებულებებს ეძღვნება. რა თქმა უნდა, გამოფენა ჩემს შესახებაა და ჩემს მიერ დანახულ ამბებს გადმოვცემ, მაგრამ გალერეაში მოსულ დამთვალიერებელს არ დახვდება მხოლოდ ჩემი ამბები. მას აქ უამრავი კითხვის ნიშანი დახვდება, საკუთარ თავთან პირისპირ აღმოჩნდება. დამთვალიერებელს მოუწევს დაფიქრდეს, თავად რა ფაზაშია, როგორ ამბებს ქსოვს, რამდენად თავსებადია, ან შეუსაბამობაშია სხვის ამბებთან. კმაყოფილი ვარ გამოფენის გახსნით, ყველაფერმა კარგად ჩაიარა.

ვნახე კრეტას სანაპირო, რომელიც ფართო საზოგადოებისთვის ცნობილია, კლოდ მონეს პეიზაჟებით. მაგრამ ქეთი ბენაშვილმა მოახერხა ის, რომ მონეს თაღით კი არ დაენახა ეს სანაპირო, არამედ საკუთარი ხედვა შემოეთავაზებინა. ეს არის არა მხოლოდ პეიზაჟი, არამედ შინაგანი განცდების გადმოცემა“.

მაკა იოვანაძე (გალერისტი): „ქეთი ბენაშვილი არის ერთ-ერთი ნიჭიერი თანამედროვე მხატვარი და ხელოვანი. მისი შემოქმედება საზღვრებს სცდება, იმდენად ძლიერი ნამუშევრები აქვს. ყველა მათგანი თავის სათქმელს ამბობს“.

დამთვალიერებლები ახალგაზრდა შემოქმედის განსხვავებულ სტილზე მიაჩნებდნენ და აღნიშნავდნენ, რომ მისი ნამუშევრები მრავლისმთქმელია“.

ილია მარტყოფლიშვილი

ქეთი ბენაშვილის პერსონალური გამოფენა გაიხსნა ქალაქ თბილისში, „გალერეა 9“-ში. ამავე გალერეაში მის ნამუშევრებს გასულ წელსაც უმასპინძლა. ამჯერად გამოფენა სახელწოდებით „ამბის მქსოველი“ დედაქალაქში 27 თებერვალს გაიხსნა და 12 მარტის ჩათვლით გაგრძელდება. ექსპოზიცია შემოქმედის 20 ნამუშევარს აერთიანებს.

ავტორი დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის სოფელ სამრეკლოში დაიბადა და გაიზარდა. როგორც ქეთი ბენაშვილი გაზეთ „შირაქს“ ეუბნება, ამჯერად ბოლო ერთი წლის განმავლობაში შექმნილი ახალი ნამუშევრები წარადგინა. მისი თქმით, ნამუშევრების დიდი ნაწილი პარიზში ყოფნის შემდეგ შეიქმნა. როგორც თავად ამბობს, საფრანგეთში ცხოვრებამ, ახალმა გარემომ და ადგილებმა მის ნამუშევრებზეც იქონიეს გავლენა.

რაც შეეხება საფრანგეთის გავლენას, გავლენა ნაკლებად, ალბათ, უფრო ინსპირაციის წყარო ხდება ხოლმე ის ადგილები და მდგომარეობა, სადაც რაღაც ეტაპზე ვხვდები. ამჯერად საფრანგეთში დანახული და განცდილი ამბები გახდა ამ გამოფენის წყარო. ნახატების გარდა ცხენის ქანდაკება იყო წარმოდგენილი და კედელზე გადოდა ქსოვის პატარა გიფი, ანუ სხვადასხვა მედიუმში იყო ნამუშევრები წარმოდგენილი“.

სოფიკო ქაპურიანი (ხელოვნებათმცოდნე): „ძალიან მომეწონა როცა

მოზარდებმა ნააღრევ ქორწინებაზე იმსჯელეს

ქალაქ დედოფლისწყაროს მეორე საჯარო სკოლაში ადრეულ ქორწინებაზე იმსჯელეს. პრობლემურ საკითხებზე მეშვიდე კლასის მოსწავლეებთან სამოქალაქო განათლების პედაგოგმა რუსუდან კორკოტაშვილმა ისაუბრა და გაკვეთილზე სკოლის ექიმი თეა ყორჩიაშვილი მონიჭა. №2-ე სკოლაში მიიჩნევენ, რომ ადრეული ქორწინების პრობლემის სასკოლო საზოგადოებაში განხილვა მნიშვნელოვანია.

თეა ყორჩიაშვილი (სკოლის ექიმი): „ბავშვები კარგად იყენებენ ინფორმირებული ნაადრევი ქორწინების უარყოფით მხარეებზე. აქტიურობდნენ და ჰქონდათ საინტერესო შეკითხვები. განვიხილეთ რა უარყოფით გავლენას ახდენს ნაადრევი ქორწინება ადამიანის ორგანიზმზე. ვისაუბრეთ საქსოპორივი გზით გადაადგილდა დაავადებებზე და მისი პრევენციის გზებზე. ზოგადად, ხშირად გვაქვს მსგავსი ღონისძიებები ასაკისა და

საჭიროების მიხედვით. სკოლაში ასეთი შეხვედრების ინიციატივა არის ექიმის, ან პედაგოგის, რომელიც ექიმთან ერთად ატარებს ინტეგრირებულ გაკვეთილს“.

რუსუდან კორკოტაშვილი (პედაგოგი): „სამოქალაქო განათლებას ვასწავლი და მეშვიდე კლასის პროგრამაში ერთი თავი ეთმობა ჯანსაღ ცხოვრებას. სწორედ ახლა გავდივართ ამ თავს, განვიხილეთ ჯანსაღი კვების, არასრულწლოვანთა უფლებების დარღვევის, გარდატეხის ასაკის საკითხები. ამჯერად კი ნაადრევი ქორწინებას შეეხებოდა. თემის აქტიულობიდან გამომდინარე, ბავშვებმა საკმაოდ იაქტიურეს და ექიმთან შეხვედრა ინტერაქტიულ რეჟიმში წარიმართა.

მეშვიდე კლასელები მშვენივრად აცნობიერებენ, რატომაც დანაშაული არასრულწლოვანთა ქორწინება. ითქვა ისიც, რომ ნაადრევი ქორწინება ბოლო ხანს დასავალი გახდა. როგორც აღმოჩნდა, ისინი გვეთანხმებიან, რომ ნაადრევი ქორწინება მართებული არ არის. რომ ის მოზარდს ხელს უშლის სწავლაში, პიროვნულ და პროფესიულ განვითარებაში. ინვესტ ჯანმრთელობის პრობლემებს და ა.შ. გაკვეთილის

შემდეგ გამოიკვეთა, რომ ბავშვები იზიარებენ ამ ყველაფერს. პროგრამაში გვაქვს ისიც, რომ მომდევნო კვირაში მოსწავლეთა ჩართულობით უნდა შევექმნათ კედლის გაზეთი, ე.წ. პოსტერი, სადაც მოძიებულ მასალებზე დაყრდნობით ნაჩვენები იქნება, რომ ნაადრევი ქორწინება არასასურველია“.

არასრულწლოვანთა ქორწინების მოტივით ჩადენილ დანაშაულებზე პასუხისმგებლობაში მიცემული პირების რაოდენობის ჩამონათვალი ასეთია: 2020 წელს სისხლის სამართლებრივი დევნა დაიწყო 42 პირის მიმართ, 2021 წელს - 67 პირის მიმართ, ხოლო 2022 წელს (6 თვე) - 44 პირის მიმართ. რაც შეეხება კახეთის რეგიონს, ყოველწლიურად, საშუალოდ, 15 ასეთი შემთხვევა ფიქსირდება.

ილია მარტყოფლიშვილი

ამინდი

ორშაბათი 04.03 დღე ღამე 7° 0°	სამშაბათი 05.03 დღე ღამე 10° -1°	ოთხშაბათი 06.03 დღე ღამე 12° 3°	ხუთშაბათი 07.03 დღე ღამე 12° 2°	პარასკევი 08.03 დღე ღამე 9° 1°	შაბათი 09.03 დღე ღამე 7° -1°	კვირა 10.03 დღე ღამე 5° -2°
---	--	---	---	--	--	---

გამომცემელი შპს „შირაქი“
დირექტორი ინგა შიოლაშვილი
რედაქტორი **ილია მარტყოფლიშვილი**

სარედაქციო კოლეგია: ჭაბუკიანი მანანაშვილი; ელვა ხარაშვილი (ჟურნალისტიკა); ხათუნა ბენაშვილი (კორექტორი); ნათელა ბოსტაშვილი (ბუღალტერი); ნინო ჯანაშვილი (ოფის-მენეჯერი); მზია ქანჭავაძე (საქმის მწარმოებელი).

გაზეთი აიწყო და დაკაბდონდა „შირაქის“ კომპიუტერულ ბაზაზე.
ყოველკვირეული გამოცემა იბეჭდება შ.პ.ს. „გამომცემლობა საშობლო“ სტამბაში.

რედაქციის მისამართი: ქალაქი დედოფლისწყარო, ფიროსმანის №18, ტელ. 0 356 22 22-85; 598 72-18-72 (დირექტორი) 593 275-275 (რედაქტორი)

რეგისტრირებულია დედოფლისწყაროს რაიონის სასამართლოს მიერ, №6014-468.
გაზეთის გამომწერა წელიწადში - 20 ლარი